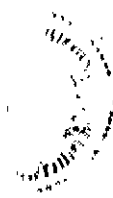

420.411

๙๖๒๕ ก

๙.๒

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

๒๕ พ.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์
ของ
นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

มีนาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๖๖๙

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
พุทธศักราช ๒๕๓๒ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ
ของ
นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
มีนาคม ๒๕๔๐

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 127 คน ประกอบด้วยอาจารย์จำนวน 36 คน นักศึกษาจำนวน 25 คน บัณฑิตจำนวน 33 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 127 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนบัณฑิตเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่าจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิตของหลักสูตร ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต มีความเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิต มีความเหมาะสมในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้ เพื่อให้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ชัดเจน และครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนสำหรับโครงสร้างของหลักสูตร ควรเพิ่มชั่วโมงการฝึกปฏิบัติงาน เพิ่มชั่วโมงการสนทนา

ภาษาอังกฤษ เพิ่มกลุ่มวิชาเอก และกลุ่มภาษา ส่วนเนื้อหาวิชาควรปรับปรุงพัฒนาให้ สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีปัจจุบัน ควรคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณภาพ ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งจัดสรรวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่ เรียนให้มีจำนวนเพียงพอ และสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคข้อมูลข่าวสาร

**AN EVALUATION OF THE BACHELOR OF ARTS IN ENGLISH
BUSINESS COMMUNICATION CURRICULUM B.E. 2532 OF
SRIPATUM UNIVERSITY**

**AN ABSTRACT
BY
NIPAWAN PUTTHASONGKRAN**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
March 1997**

The purpose of this research was to evaluate the Bachelor of Arts in English Business Communication Curriculum B.E. 2532 of Sripatum University by using the CIPP Model which included the evaluation of context, input, process, and product. There were altogether 127 studied samples. They were 36 instructors, 25 students, 33 graduates of the Bachelor of Arts in English Business Communication, and 33 superior of graduates. The returned questionnaires were 127. The instrument used to collect data was the five rating scales questionnaire. The statistical procedures used in the analysis of data were percentage, mean, and standard deviation.

The major findings were as follows:

Context : the objectives of curriculum were perceived by the instructors, the students and the graduates as appropriate at the high level.

Input : the structure of curriculum, the curriculum content, the characteristics of instructors, instructional materials, textbooks and classrooms were perceived by the instructors and the students as appropriate at the high level but by the graduates as appropriate at the moderate level.

Process : the teaching and learning procedures, measurement and evaluation, and curriculum administration were perceived by the instructors, the students and the graduates as appropriate at the moderate level.

Product : the efficiency of graduates of this curriculum was perceived by the superiors of the graduates and the graduates as appropriate at the high level.

The recommendations from the open-ended questionnaires suggested that the objectives of curriculum should be more precise and cover the teaching and learning management. The structure of curriculum should include more practical training, more English conversation, more major subjects and

English language courses. The curriculum content should be developed in congruence with the technological advancement. However, the University should recruit more highly qualified instructors, improve teaching and learning process, and provide enough materials, textbooks and classrooms in congruence with modern high technological information.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รศ.ดร.ชมพันธุ์ ฤกษ์ ฤกษ์)
.....กรรมการ
(ผศ.ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รศ.ดร.ชมพันธุ์ ฤกษ์ ฤกษ์)
.....กรรมการ
(ผศ.ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริญา พูลสุวรรณ)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของ รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพันธุ์ ฤกษ์ชรณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ ประธานและกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขในการดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย และรองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาพลินธุ์ รองอธิการบดีอาวุโส มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งเป็นกรรมการร่วมในการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ภิรมย์รัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ ยันตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพา เทพอักษรพงษ์ ดร.อารมย์ เอี่ยมน้อย และอาจารย์สละ แยมมิกลิ้น ที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์รัชนิพร พุกยาภรณ์ พุกกะมาน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ได้ให้ทุนการศึกษาในครั้งนี้ และขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีปทุม และทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดี

สำหรับผู้ที่จะเริ่มต้น ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมาคือ พ.ท.ณรงค์กร พุทธงกรานต์ นายธนกร พุทธงกรานต์ และเด็กชายธนากร พุทธงกรานต์

คุณประโยชน์ใดๆ หากจะมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดาและเป็นสิ่งระลึกถึงพระคุณของครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ซึ่งถือเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถบรรลุจุดหมายได้

นิภาวรรณ พุทธงกรานต์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร.....	11
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	12
ลักษณะของหลักสูตรที่ดี.....	14
การบริหารหลักสูตร.....	15
การประเมินหลักสูตรและรูปแบบการประเมินหลักสูตร.....	16
ความหมายของการประเมินหลักสูตร.....	17
จุดประสงค์ของการประเมินหลักสูตร.....	18
เกณฑ์การประเมินหลักสูตร.....	19
รูปแบบการประเมินหลักสูตร.....	21
ความสำคัญของภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....	34
หลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจของมหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร.....	39

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
การกำหนดแนวทางในการวางแผนการประเมิน.....	45
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
ลักษณะแบบสอบถาม.....	52
เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	114
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	114
วิธีดำเนินการวิจัย.....	114
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
อภิปรายผล.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	124
บรรณานุกรม.....	128

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	137
ภาคผนวก ก หนังสือ.....	138
ภาคผนวก ข หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 มหาวิทยาลัยศรีปทุมและ แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัย ศรีปทุม (สำหรับอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตสาขาวิชาภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจ).....	140
ภาคผนวก ค แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของ มหาวิทยาลัยศรีปทุม (สำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ).....	166
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม.....	173
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	176

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ลักษณะของการประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป.....	32
2	แนวทางการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	46
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ.....	51
4	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
5	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร.....	61
6	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อโครงสร้างของ หลักสูตร.....	64
7	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อเนื้อหาวิชาของ หลักสูตร.....	67
8	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะ ของอาจารย์.....	72
9	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน.....	75

10	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อกระบวนการ เรียนการสอน.....	78
11	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อการวัดและ ประเมินผล.....	82
12	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อการบริหาร หลักสูตร.....	86
13	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต ที่มีต่อประสิทธิภาพ ของบัณฑิต ทางด้านความรู้.....	89
14	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต ที่มีต่อประสิทธิภาพ ของบัณฑิต ทางด้านทักษะ.....	92
15	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต ที่มีต่อประสิทธิภาพ ของบัณฑิต ทางด้านเจตคติ.....	94
16	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิตที่มีต่อประสิทธิภาพ ของบัณฑิต ทางด้านการปฏิบัติงาน.....	96
17	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	98

18	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	99
19	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาของหลักสูตร จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	101
20	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	102
21	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตเกี่ยวกับวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน จากแบบสอบถามปลายเปิด.....	103
22	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	105
23	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	106
24	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	107
25	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต เกี่ยวกับประสิทธิภาพของบัณฑิต จากแบบสอบถาม ปลายเปิด.....	108

26	ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	109
27	ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อ ด้านบริบท.....	110
28	ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	111
29	ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อ ด้านกระบวนการของหลักสูตร.....	112
30	ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต ที่มีต่อ ด้านประสิทธิภาพของบัณฑิต.....	113

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์.....	22
2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์.....	24
3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสกรีเวน.....	26
4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเติก.....	27
5 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวิส.....	29
6 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาจัดเป็นความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะความรู้ที่ได้จากการศึกษา สามารถสร้างความเจริญให้แก่มนุษย์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ และเป็นตัวนำในการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ทรัพยากรมนุษย์นับเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างความต้องการของมนุษย์และสังคมของประเทศนั้น ๆ ด้วย (จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช. 2536 : คำนำ) สิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จและดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายนั้นก็คือ หลักสูตร (กาญจนา คุณารักษ์. 2527 : 1)

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เปรียบเสมือนเครื่องชี้นำแนวทางว่าควรจะดำเนินการจัดการศึกษาไปในแนวทางใด (ชมพันธุ์ ฤกษ์ ฌ อยุธยา. 2530 : 1) หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานของครูที่จะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการประเมินผล เพื่อเป็นมาตรฐานการศึกษาของการเรียนการสอนในสถาบัน ระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับบุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์การศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารการศึกษาดำเนินนโยบายการจัดการศึกษาให้เป็นไปในแนวทางที่ให้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความประพฤติ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ดังนั้น หลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมย่อมได้ กำลังคนที่มีประสิทธิภาพ (สันต์ ธรรมบำรุง. 2527 : 10) จึงเห็นได้ชัดว่า หลักสูตรเป็นเสมือนแผนการศึกษาที่วางไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ใช้ได้ดีในสมัยหนึ่งกับสภาพสังคมหนึ่ง ในกาลต่อมายุ่อมจะล้าสมัย เพราะความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของสังคม หลักสูตรที่ดีจะต้องมีลักษณะที่ยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ นอกจากนี้ ยังต้องทันต่อเหตุการณ์ และต้องเป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลง

สังคมได้ด้วย สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2529 : 1) กล่าวว่า โดยปกติแล้วหลักสูตรควรจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยจะกระทำได้นี้ก็ต่อเมื่อมีการประเมินหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรส่วนใดที่ควรปรับปรุงแก้ไขและเปลี่ยนแปลงให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ทิศนา ขัมมณี (2526 : 53) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพราะการประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ เพื่อหาคุณค่าและประสิทธิภาพของหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หากพิจารณาการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทั่วโลกในปัจจุบันนี้ จะเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สตรีเวนส์ (ปริญา เกื้อหนุน. 2538 : 45 ; อ้างอิงมาจาก Strevens. 1987) กล่าวว่า ในปัจจุบันประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่หนึ่ง ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฯลฯ ซึ่งประเทศเหล่านี้เมื่อรวมประชากรเข้าด้วยกันแล้วมีเพียง 350 ล้านคน แต่เมื่อดูจากสถิติของผู้ใช้ภาษาอังกฤษจากจำนวนสมาชิกหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ ในประเทศที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่หนึ่งทั่วโลก พบว่ามีจำนวนระหว่าง 700 - 750 ล้านคน ถ้าหากพิจารณาในขอบเขตการใช้ภาษาอังกฤษด้านใดด้านหนึ่ง เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในการพูดหรือในการเขียนอย่างเดียว ประชากรที่ใช้ภาษาอังกฤษในลักษณะนี้มีจำนวนระหว่าง 1,000 - 2,000 ล้านคน จึงเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้พูด เขียน อ่าน และฟังเกือบทั่วโลก จากสถิติปี ค.ศ. 1994 จำนวนประชากรทั่วโลก 5,423 ล้านคน เป็นผู้ใช้ภาษาอังกฤษประมาณ 1/5 - 2/5 ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนมาก

ปัจจุบัน โลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคที่เรียกกันว่ายุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือทุกคนอยู่ในยุคของข้อมูลข่าวสาร หรืออยู่ในสังคมสารสนเทศ สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกไม่ว่า ณ จุดใด เวลาใด ทุก ๆ วินาที จะมีข้อมูลข่าวสารที่ถูกส่งกระจายออกไปยังที่ต่าง ๆ มากมาย ด้วยปริมาณของข้อมูลข่าวสารรอบตัวที่มีอยู่นี้เอง ประกอบกับความเจริญทางเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ทุกคนต้องปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมยุคสารสนเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข เทคโนโลยีสารสนเทศนำความเจริญก้าวหน้า และมี

ผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย โดยใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียม และระบบการสื่อสาร
 เครือข่ายทำให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ สามารถพัฒนาการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนได้
 ทั้งถึง รวมทั้งภาคธุรกิจเอกชน ด้านการสื่อสารคมนาคม ด้านการแพทย์ และด้านการ
 บันเทิง เกิดการพัฒนาสู่ความก้าวหน้า ทันสมัย สะดวกสบาย การติดต่อสื่อสาร การ
 คมนาคม การพบปะสังสรรค์ต่าง ๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ข่าวสารทางการศึกษา การ
 เมือง การสงคราม การท่องเที่ยว ตลาดการค้า ตลาดหุ้น ที่เกิดขึ้นในซีกโลกหนึ่งสามารถ
 รับรู้ได้ในอีกซีกโลกหนึ่งเพียงเสี้ยวของนาที่เท่านั้น ข้อมูลที่ได้รับส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษ
 ดังนั้นการที่จะทราบข่าวสารข้อมูลเหล่านั้นได้ ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเป็น
 อย่างดี จึงจะสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ทั้งในด้านการศึกษา
 เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดจนการวางแผน และการเจรจาต่อรองกับประเทศ
 ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาษาอังกฤษนับเป็นภาษาที่มีบทบาทสำคัญในด้านการศึกษา สังคม การเมือง
 เศรษฐกิจ การค้า และการท่องเที่ยว ตลอดจนด้านสื่อสารมวลชนเป็นอย่างมาก เพราะภาษา
 ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางภาษาหนึ่ง ที่ใช้กันใ้วงการศึกษาวงการธุรกิจเกือบทั่วโลก ได้มี
 ผู้ให้ความเห็นตรงกันหลายท่านว่า ผู้ที่อยู่ในแวดวงธุรกิจนานาชาติหรือบัณฑิตที่จะออกไป
 ประกอบอาชีพ นอกจากจะต้องมีความรู้ มีความเข้าใจและมีความชำนาญในสาขาของตนแล้ว
 ยังต้องมีความสามารถในการใช้ภาษากลางในการเจรจาโต้ตอบ ตลอดจนเข้าใจถึงหลักความ
 คิดและแง่มุมของวัฒนธรรมที่แอบแฝงอยู่กับภาษานั้น ๆ ด้วย (Schmitt. 1981: 97-98;
 Hubbard and Ristau. 1982 : 115-121; Pausell. 1983 : 277-286)

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีการติดต่อทางด้านธุรกิจและการท่องเที่ยวกับนานาประเทศ
 เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเพื่อการ
 สื่อสารธุรกิจเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย สถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้ตระหนัก
 ถึงความจำเป็นในการผลิตบัณฑิตในสาขานี้ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึง
 จัดการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจขึ้น วัลยาพร นาวิการ (2528 : 7)
 สรุปไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเป็นสิ่งจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีการ
 ติดต่อค้าขายกับนานาชาติอย่างกว้างขวาง แต่ก่อนที่จะมีการสอนผู้สอนควรได้ ศึกษาถึงความ
 ต้องการของผู้เรียน ความต้องการของผู้จ้าง ตลอดจนสภาพสังคมธุรกิจ นอกจากนั้นหลักสูตร

และวัสดุการเรียนการสอนจะต้องไปในแนวเดียวกันกับความต้องการดังกล่าว แต่การสอนภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจนี้มีความยืดหยุ่นที่เนื้อหาของวิชาเท่านั้น ผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อคำนิยาม และวัฒนธรรมที่แฝงมาด้วย เพราะปรากฏบ่อยครั้งว่าการดำเนินธุรกิจต้องล้มเหลวหรือไม่ได้ผลตามความต้องการ เนื่องจากขาดความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ ปรียญา เกื้อหนู (2538 : 52) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้มาก ไม่ว่าจะเป็นความไม่เท่าเทียมกันในด้านความรู้ ด้านภาษาของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง จากการใช้สื่อผสม (Multimedia) กับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนการสอน (CAI) ดังนั้น จึงเป็นทางเลือกที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์

มหาวิทยาลัยศรีปทุมเป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ได้พิจารณาเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านสื่อสารธุรกิจ จึงได้ขออนุญาตจากทบวงมหาวิทยาลัยให้คณะศิลปศาสตร์เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจขึ้นในปีการศึกษา 2532 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ สามารถนำวิทยาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ในด้านธุรกิจทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพและสร้างงานได้ด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อเข้ารับผิดชอบในการส่งเสริมเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้าและให้ทันกับความต้องการของตลาดแรงงาน (มหาวิทยาลัยศรีปทุม. 2532 : 275)

นับแต่มหาวิทยาลัยศรีปทุมได้เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 ถึงปัจจุบัน รวมเวลาได้ 6 ปี ได้ผลิตบัณฑิตออกไปประกอบอาชีพแล้ว 3 รุ่น จำนวน 66 คน แต่ยังไม่เคยมีการประเมินหลักสูตรเลย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยได้ศึกษาวิธีการประเมินหลักสูตร จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีรูปแบบของการประเมินหลักสูตรอยู่หลายรูปแบบด้วยกัน ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป (CIPP) ของสตีฟเฟิลบีม มาเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ เพราะพิจารณาเห็นว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป มีคุณสมบัติที่เป็น

ระบบมากกว่าการประเมินหลักสูตรรูปแบบอื่น สามารถประเมินข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้ครอบคลุมทุกด้าน และจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้ว่าควรจะยุติ ปรับปรุง หรือ พัฒนาหลักสูตรต่อไปได้

การประเมินหลักสูตรรูปแบบชิป (CIPP) ของสตฟเฟิลบีม ในการวิจัยนี้ประกอบ ด้วยเกณฑ์การประเมินที่ครอบคลุมหลักสูตร 4 ด้านคือ (1) ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร (2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน (3) ด้าน กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหาร หลักสูตร (4) ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิต ดังนั้น ก่อนที่ผู้วิจัยจะทำการ ประเมินหลักสูตรได้สัมภาษณ์ คณบดี หัวหน้าภาควิชา และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ดังนี้

ด้านบริบท เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ปรากฏชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ควรเพิ่มความสำคัญของการเรียนการสอนให้มีความ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ (อุทัย ภิรมย์รัตน์ เป็นผู้ให้ สัมภาษณ์, นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีปทุม เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2538.)

ด้านปัจจัยเบื้องต้น เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า โครงสร้างของหลักสูตร ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป จำนวนวิชาที่เปิดสอนยังไม่ครอบคลุมหลักสูตรในด้านการใช้ความ คิดที่เน้นหนักในทางปรัชญาและจริยธรรม วิชาเลือกในแต่ละกลุ่มวิชามีให้เลือกศึกษาน้อย ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อให้เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ กับสถานะของสังคม (อุทัย ภิรมย์รัตน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ เป็น ผู้สัมภาษณ์, ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2538.) สำหรับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชา พบว่า ในบางรายวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันควรพิจารณาจัด รวมกันได้ ควรเพิ่มวิชาเอกและรายวิชาที่จำเป็นต่อการพัฒนาทักษะเพื่อการนำภาษาอังกฤษ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านสื่อสารธุรกิจ ให้มากขึ้น (สละ แยมมีกลิ่น เป็นผู้ให้ สัมภาษณ์, นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชาภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2538.) ในส่วนคุณลักษณะของอาจารย์พบว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจมีน้อย เป็นผลให้มหาวิทยาลัยต้องเชิญอาจารย์พิเศษจากสถาบันการศึกษาของรัฐมาช่วยสอน ซึ่งอาจารย์พิเศษส่วนใหญ่มีภาระงานปกติอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่สามารถเอาใจใส่ในการเรียนการสอนนักศึกษาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (วราภรณ์ ไทยมา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิภาพรรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2538.) สำหรับวัสดุการศึกษาพบว่า วัสดุการศึกษาที่มีอยู่นั้นไม่ทันสมัย อันเนื่องมาจากความเจริญทางเทคโนโลยีการสื่อสาร และมีจำนวนไม่เพียงพอแก่นักศึกษา เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่องโทรสารและเครื่องฉายวีดิทัศน์ ในส่วนของตำราเรียนพบว่า ตำราที่มีอยู่บางส่วนล้าสมัย ไม่ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการของวิชาชีพนี้ (Crozier David, in an interview with Nipawan Putthasongkran, at Faculty of Liberal Arts, Sripatum University on August 10, 1995.) ในด้านสถานที่เรียนพบว่า ห้องเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ ห้องเรียนภาคปฏิบัติมีน้อยเกินไป ทำให้มีข้อจำกัดในการจัดตารางสอน และมีความซ้ำซ้อนในการใช้ห้องเรียน (วราภรณ์ ไทยมา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิภาพรรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2538.)

ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนพบว่า การใช้สื่อการสอนไม่ทันสมัย และกิจกรรมการเรียนการสอนในด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มีน้อยเกินไป ส่วนการวัดและประเมินผลพบว่า ควรมีการใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มากขึ้น และควรเปิดโอกาสให้มีการประเมินการสอนของอาจารย์ สำหรับการบริหารหลักสูตรพบว่า การจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ศึกษายังมีน้อย และการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในเชิงภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจยังไม่เพียงพอ นอกจากนั้น การเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การเชิญนักธุรกิจต่างชาติมาพูดในชั้นเรียน และการจัดให้นักศึกษาดูงานนอกสถานที่มีน้อยมาก (จุฑามาศ สุกนธา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิภาพรรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2538.)

ด้านประสิทธิภาพของบัณฑิต พบว่า มหาวิทยาลัยศรีปทุมยังไม่มีหน่วยงานติดตามประเมินผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งบุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ (2533 : 216) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอบวัดในขณะที่เป็นนักศึกษาจนจบออกไปแล้วยังไม่เพียงพอ ควรต้องติดตามประเมินหลังจากจบออกไปทำงานต่าง ๆ อีกว่า สามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนไปใช้ได้ และประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยติดตามสอบถามทั้งบัณฑิตที่เป็นผลผลิตของหลักสูตร และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ซึ่งเป็นหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเหล่านั้น เพราะหากไม่มีการติดตามประเมินผลบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว จะทำให้ไม่สามารถติดตามความก้าวหน้าในการทำงานของบัณฑิตได้ว่าสามารถนำวิชาความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน และใช้ได้ตรงกับสายงานที่ปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาพิจารณา ปรับปรุง หลักสูตรตามความต้องการของตลาดแรงงานได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจของมหาวิทยาลัยศรีปทุม เห็นว่าหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจควรจะได้มีการประเมิน เพราะจะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพของหลักสูตร ข้อบกพร่องของหลักสูตร และแนวทางปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรนี้ จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมธุรกิจและสังคมโลกปัจจุบัน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ความสำคัญของการวิจัย

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุมครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีปทุมในการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
4. เป็นแนวทางสำหรับการประเมินหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการศึกษาเรื่องนี้จะเป็นการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุมนี้ จะใช้แนวทางของรูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป (CIPP Evaluation Model) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ
 - 2.1 บริบท (Context) ประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 2.2 ปัจจัยเบื้องต้น (Input) ประเมินโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน
 - 2.3 กระบวนการ (Process) ประเมินกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร
 - 2.4 ผลผลิต (Product) ประเมินประสิทธิภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 36 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 66 คน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 66 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น จำนวน 193 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนการสอนหรือข้อกำหนด ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ตลอดจนคุณลักษณะของอาจารย์ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียน รวมทั้งการกำหนดเวลา สำหรับการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ผู้บริหารการศึกษาดำเนินนโยบาย การจัดการศึกษา ให้เป็นไปในแนวทางที่ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ สำหรับหลักสูตรในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

2. การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบหรือพิจารณา เพื่อหาคุณค่า ประสิทธิภาพ คุณภาพ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของหลักสูตร เพื่อตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณค่า มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีความเหมาะสมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยอาศัยรูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป หมายถึง การประเมินหลักสูตรตาม รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP) 4 ด้าน คือ

3.1 การประเมินบริบท หมายถึง การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การประเมินโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน

3.3 การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

3.4 การประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพของบัณฑิต ทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และการปฏิบัติงาน

4. อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษที่สอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532-2539

5. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในปีการศึกษา 2539

6. บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2536 ปีการศึกษา 2537 และปีการศึกษา 2538

7. ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าของหน่วยงานหรือองค์กร ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานที่บัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจทำงานอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอจำแนกตามสาระสำคัญดังต่อไปนี้คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตรและรูปแบบการประเมินหลักสูตร ความสำคัญของภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ หลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจของมหาวิทยาลัยศรีปทุม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

คำว่า หลักสูตร (Curriculum) มีนักวิชาการให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ตามทัศนะของแต่ละท่าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อพื้นฐาน ความเข้าใจ และประสบการณ์ ซึ่งประมวลความหมายที่สำคัญได้ดังนี้ คือ หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ โปรแกรมการศึกษา กิจกรรม โครงการที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งการวางแผนของเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การเรียนการสอนที่จัดให้แก่ผู้เรียนหรือเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ (ทิสนา ชนมณี. 2535 : 133 ; สุมิตร คุณานุภร. 2523 : 2 ; สัจจิต อุทรานันท์. 2532 : 11-12 ; Good. 1973 : 157) ส่วน ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2532 : 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร คือ แผนการเรียนซึ่งประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของการศึกษา วิธีการเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งหมายถึง การพิจารณาคัดเลือก จัดรวบรวม และเรียบเรียงเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ตลอดจนการประเมินผล อย่างไรก็ตาม ความหมายและขอบเขตของหลักสูตรจะเปลี่ยนไปอยู่เสมอซึ่งสะท้อนให้เห็นปรัชญาการศึกษาของแต่ละสมัย สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในโครงสร้าง และแนวความคิดในเรื่องการจัดเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ชมพันธ์ุ ฤกษ์ธร ณ อุตยา (2530 : 11) สรุปไว้ว่าหลักสูตรจะต้องประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย การเลือกประสบการณ์ทางการศึกษาหรือการ

เลือกเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ทางการศึกษาหรือการจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยมีจุดมุ่งหมายเป็นจุดหมายปลายทางและเป็นตัวกำหนดแนวทาง คือ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่จะทำให้จุดมุ่งหมายบรรลุผลสัมฤทธิ์ สำหรับกาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 2) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรเพิ่มเติมว่าหลักสูตรเป็นโครงการหรือแผนหรือข้อกำหนดอันประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้เอ็กต์บุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเองและรวมถึงลำดับของประสบการณ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแปรความคิดไปสู่การปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในสังคมที่ดี ทาบา (Taba. 1962 : 11) ได้ให้นิยามของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้แบบทั่วไป และแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาการเรียน การสอน และการวัดผล ส่วนแพรท (Pratt. 1980 : 445) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่ถูกรวบรวมขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งจัดไว้เพื่อใช้สำหรับการศึกษาในสถาบัน นอกจากนี้ นีกลีย์ และ อีแวนส์ (Neagley and Evans. 1967 : 2) ได้ให้นิยามของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนให้มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์

กล่าวโดยสรุป หลักสูตร หมายถึง แผนการศึกษาที่ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ตลอดจนคุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน สถานที่เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตรที่สอดคล้องกับสังคมแต่ละยุคสมัย

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรนับว่าเป็นส่วนสำคัญ ที่จะให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรไว้หลายท่าน ดังนี้ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 9) และทาบา (Taba. 1962 : 10) มีความเห็นสอดคล้องกันว่าองค์ประกอบของ

หลักสูตร ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Objectives) เนื้อหาวิชา (Content) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และ การประเมินผล (Evaluation) ส่วน กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 11) และ สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 12) ให้ความเห็นว่า ผู้สอนนับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เพราะผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด ปลุกฝัง ชี้นำ เป็นผู้เลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เลือกวัสดุอุปกรณ์ จัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน และดำเนินการประเมินผลให้บรรลุถึงเป้าหมายของการศึกษา เมื่อเป็นเช่นนี้ องค์ประกอบของหลักสูตร ควรจะประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Objectives) เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ (Subject Matters and Experiences) วิธีสอน (Teaching Methods) วัสดุอุปกรณ์การสอน (Materials) กิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) และการประเมินผล (Evaluation) นอกจากนี้ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2532 : 1-2) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรอุดมศึกษามี 4 ส่วน แต่ละส่วนมีบทบาทในการกำหนดจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาวิชาในหลักสูตร คือ การศึกษาทั่วไป (General Education) การศึกษาวิชาเฉพาะ (Specialized Education) การเลือกศึกษาตามความสนใจ (Exploratory Education) และการศึกษาที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ด้านอื่น (Enrichment Education) ซึ่งทั้ง 4 ส่วนนี้ ยังมีบางส่วนที่ซ้อนกันอยู่ในลักษณะของวิชาหรือเนื้อหาวิชา และมีบางส่วนแยกเป็นอิสระจากกัน ส่วนหลุยส์ รัตนากร และ คนอื่น ๆ (2528 : 22) และศุภวัฒน์ เอ็มโอช (2528 : 16-17) ได้ให้ความหมายของ องค์ประกอบของหลักสูตรว่า หมายถึง ความมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยได้อธิบายไว้ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นความมุ่งหมายที่จะให้เกิดผลแก่ผู้เรียนจากการใช้หลักสูตร หรือเป็นสิ่งที่กำหนดคุณลักษณะที่พึงปรารถนาที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความต้องการ ความมุ่งหมายจึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่ต้องการจะปลุกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียน

2. เนื้อหา เป็นสาระสำคัญของความรู้ที่นำมาใช้เป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาเพื่อบรรลุตามความมุ่งหมาย เนื้อหาเป็นส่วนที่มีบทบาทในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน และเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนโดยมีความ

มุ่งหมายเป็นจุดหมายปลายทาง และมีเนื้อหาเป็นสื่อที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ปัจจัยที่จะช่วยในการจัดกิจกรรมให้บังเกิดผลมีหลายประการ เช่น อาจารย์ผู้สอน วิธีการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอน

4. การวัดและประเมินผล เป็นวิธีการตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาโดยส่วนรวมว่า บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในระดับใด และมีส่วนใดบ้างที่ควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีผลดีมากขึ้น

ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

หลักสูตรที่ดี ย่อมสามารถสร้าง และผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ต้องพัฒนาหลักสูตร ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และต้องเป็นหลักสูตรที่สนองความต้องการของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้นด้วย (สิปปนนท์ เกตุทัต และคนอื่น ๆ. 2522 : 72-74) หลักสูตรที่ดีจะต้องไม่บั่นทอนความมั่งคั่งทางจริยธรรม โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะต้องกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีลักษณะเป็นชุมชนแห่งวิชาความรู้ สามารถชี้ทางแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นได้ ตลอดจนมีความรู้กว้างขวางและสามารถปรับตัวเข้ากับงานที่หลากหลายได้ (อมรวิชัย นาครทรรพ. 2530 : 106-116) การจัดการศึกษาจะสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จำเป็นต้องเน้นทั้งในด้านความรู้ ด้านวิชาการ และการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ (ลมูล รัตตากร และคนอื่น ๆ. 2528 : 13-19) ส่วนเน็กลีย์ และอีแวนส์ (Neagley and Evans. 1967 : 15-16) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. หลักสูตรที่ดีจะต้องมีการวางแผนจัดทำและประเมินผลอย่างเป็นระบบ
2. หลักสูตรที่ดีจะต้องสะท้อนวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาออกมาอย่างเด่นชัด
3. หลักสูตรที่ดีจะต้องรักษาคุณภาพของวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ไว้โดยตลอด
4. หลักสูตรที่ดีจะต้องส่งเสริมให้ได้ประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน
5. หลักสูตรที่ดีจะต้องยืดหยุ่นเหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพของผู้เรียน
6. หลักสูตรที่ดีจะต้องใช้ประโยชน์จากประสบการณ์การเรียนรู้และจากทรัพยากร

ต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้มากที่สุด

7. หลักสูตรที่ดีจะต้องให้ผู้เรียนแต่ละคนมีโอกาสได้พัฒนาตนเองไปให้ถึงขีดสุด นอกจากนั้น สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 10) ให้ความเห็นว่า หลักสูตรที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. หลักสูตรควรมีความคล่องตัวพอสมควร และสามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
2. หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การศึกษาบรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. หลักสูตรที่ดีจะต้องสนองความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียน โดยมุ่งที่จะปลูกฝังกิจนิสัยที่ดีในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
4. หลักสูตรจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาวิชา และการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน
5. การดำเนินการวางแผนหลักสูตร ควรตั้งอยู่บนรากฐานที่เชื่อถือได้
6. ในการพัฒนาหลักสูตร ควรคำนึงถึงรากฐานทางปรัชญาการศึกษา รากฐานทางจิตวิทยา และรากฐานทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง
7. หลักสูตรควรจะเป็นแนวกว้าง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจ ความถนัด และความสามารถเป็นรายบุคคล
8. หลักสูตรในระดับต่าง ๆ ควรจะมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ไม่ขาดตอน

การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร เป็นกระบวนการต่อเนื่องกระบวนการหนึ่งของวงจรการพัฒนาหลักสูตร อันได้แก่ การดำเนินการตามแผนการต่าง ๆ เช่น การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมคู่มือสำหรับผู้เรียน การเตรียมความพร้อมของผู้สอน การนิเทศกำกับดูแล และการประเมินผลการเรียน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2535 : 29-30) สำหรับการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 เมื่อได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว จึงดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาเข้ามาศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 โดยมีคณบดี และหัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโปรแกรมการศึกษา ที่นำเสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัย โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่

ส่งเสริมให้ นักศึกษามีประสิทธิภาพ จัดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ให้บริการด้านวิชาการแก่นักศึกษา จัดหาอุปกรณ์การเรียนให้เพียงพอและมีคุณภาพดี จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานที่เหมาะสม จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีส่วนช่วยในการเรียน จัดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้เหมาะสม จัดระบบการลงทะเบียนให้เหมาะสมตลอดจน การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการเรียนที่เหมาะสมด้วย

การประเมินหลักสูตรและรูปแบบการประเมินหลักสูตร

ความหมายของการประเมิน

ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 502) การประเมิน หมายถึง การกะ ประมาณค่า หรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น เช่น การประเมินราคา การประเมินผล การศึกษา เป็นต้น ตามความหมายของนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ต่างกัน เช่น เวอร์ธิง และ แซนเดอร์ส (Worthing and Sanders. 1973 : 129) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการคิด วิเคราะห์ และเก็บรวบรวมข้อมูลอันเป็น ข่าวนสารที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจคุณค่าผลผลิต วิธีการ และแนวทางเลือกต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจ และทาบ (Taba. 1962 : 312) ได้ให้ความหมายของการประเมิน ไว้ว่า เป็นกระบวนการตัดสินใจ ตัดสินคุณค่า หรือการบรรลุผลของจุดมุ่งหมายทางการศึกษา นอกจากนี้ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 : 3-4) กล่าวว่า การประเมิน เป็นการตัดสินใจของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ สำหรับตัดสินคุณค่าของ โปรแกรมการศึกษา ผลผลิต กระบวนการ จุดมุ่งหมายของโครงการ หรือทางเลือกต่าง ๆ ที่ออกแบบเพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ส่วนไพศาล หวังพานิช (2536 : 2) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบหรือการพิจารณา ตัดสินคุณลักษณะของสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือของกิจกรรมใด ๆ เพื่อกำหนดคุณค่า คุณภาพ ความถูกต้องเหมาะสม โดยอาศัยเกณฑ์เป็นหลัก สำหรับสุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2525 : 43) กล่าวว่า การประเมินเป็นการศึกษาหรือตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ในระหว่างที่โครงการกำลัง ดำเนินอยู่ หรือภายหลังที่โครงการได้สำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว ส่วน สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2529 : 16) กล่าวว่า ความหมายที่ได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไป การประเมินหมายถึง กระบวนการของการระบุและการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการทำรายงาน

สรุปเพื่อหาข้อสังเกตต่าง ๆ เสนอให้กับผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ใช้ประกอบในการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างเหมาะสม และความหมายของการประเมินหมายถึง การตัดสินคุณค่า

ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร จัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งใน 4 องค์ประกอบของหลักสูตรคือ ความมุ่งหมาย เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร (สุมิตร คุณานุกร. 2523 : 9) ดังนั้น หลักสูตรแต่ละหลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีการประเมินอยู่เสมอเป็นระยะ ๆ การประเมินหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กล่าวคือ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจ เพื่อการแก้ไข และการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2529 : 211) โซติ เพชรชื่น (2536 : 570) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การพิจารณาคุณค่าความเหมาะสมของสิ่งที่ปรากฏอยู่ในเอกสารที่เขียนขึ้นมา การพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างองค์ประกอบในระบบของการทำงานด้านการศึกษา และการพิจารณาถึงความเหมาะสมของศาสตร์แขนงต่าง ๆ ที่นำมาจัด หรือบรรจุไว้เป็นข้อกำหนดสำหรับการจัดการศึกษา และ ทิศนา ขัมมณี (2535 : 134) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรนั้น อาจมีจุดมุ่งหมายในการประเมินเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร เพื่อตัดสินความถูกต้องในการวางเค้าโครง และรูปแบบของหลักสูตร การบริหารงานด้านวิชาการและด้านหลักสูตร และเพื่อติดตามผลผลิตที่ได้ ส่วน วิชัย วงษ์ใหญ่ (2527 : 149-150) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่จะประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าคุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นมีคุณภาพได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ หรือต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรมี 2 ประการ คือ ประเมินผลเพื่อปรับปรุงหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลการประเมินนั้น เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และประเมินผลเพื่อสรุปคุณค่าของการพัฒนาหลักสูตรว่าดี หรือควรที่จะปรับปรุง แก้ไข ควรใช้ต่อไปหรือยกเลิกทั้งหมด หรืออาจยกเลิกเพียงบางส่วน การประเมินหลักสูตร จะทำให้ทราบปัญหาและแนวทางปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจนขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพที่

เหมาะสมต่อไป

กล่าวโดยสรุป การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาตรวจสอบ ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรว่ามีคุณค่าเหมาะสมหรือไม่เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

จุดประสงค์ของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร เพื่ออธิบาย และ ดูว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรสอดคล้องกันหรือไม่ เพื่อตัดสินความเหมาะสมในการ บริหารงานด้านวิชาการ ด้านหลักสูตร และเพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตรว่า ผู้เรียนมีการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วเพียงใด (สันต์ ธรรมบำรุง. 2527 : 140) สำหรับวิชัย วงษ์ใหญ่ (2527 : 271) กล่าวว่า iva การ ประเมินหลักสูตรมีจุดประสงค์ เพื่อพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตรโดยใช้ ผลการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่จะประเมินนำมาพิจารณาร่วมกันเช่น ตัวเอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ตัวผู้เรียน ความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตร และแนว ความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในชุมชนและสังคม ส่วนโชติ เพชรชื่น (2536 : 570) กล่าว iva การประเมินหลักสูตรมีจุดประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อพิจารณา ว่าโครงสร้างของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล มีความสอดคล้องระหว่างกันเพียงใด และโครงสร้างดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับปรัชญา แผนพัฒนา นโยบายของประเทศ และความต้องการของสังคมเพียงใด ตลอดจนพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงสร้างหลักสูตร ประการที่สอง เพื่อพิจารณาความ เหมาะสมของหลักสูตรว่า สมควรที่จะนำไปใช้ดำเนินการต่อไปหรือไม่ มีข้อบกพร่องที่ควร ปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง ประการสุดท้าย เพื่อพิจารณาคุณภาพของผลผลิตของหลักสูตรว่ามี คุณลักษณะหรือมีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ในหลักสูตรหรือไม่ และยังพิจารณา ถึงผลกระทบกับผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นอีกด้วย

เกณฑ์การประเมินหลักสูตร

การประเมินมีลักษณะเด่นที่สำคัญประการหนึ่งคือ จะต้องมียุทธศาสตร์ไว้สำหรับเปรียบเทียบกับผลที่ได้รับ กล่าวคือ ถ้าผลที่ได้รับมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการประเมินก็จะออกมาในลักษณะที่ควรพึงพอใจ แต่ถ้าผลการประเมินออกมาในลักษณะที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ผลการประเมินก็จะมีลักษณะที่ไม่น่าพึงพอใจ ซึ่งสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 : 48) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ (Criterion) ไว้ว่า เกณฑ์หมายถึง สิ่งที่ใช้ตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้ หรือส่วนประกอบการ (Performance) ซึ่งอาจแสดงออกในรูปของระดับพฤติกรรมที่ยอมรับได้ เกณฑ์ที่ดีจะต้องมีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องและมีลักษณะของความเป็นมาตรฐาน

ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล (2529 : 226-227) เสนอแนวความคิดว่า การใช้เกณฑ์การประเมินผลควรพิจารณาให้สัมพันธ์กับผลที่ได้รับที่พึงปรารถนา กระบวนการของการใช้หลักสูตร และความเหมาะสมของหลักสูตรกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

ผลที่ได้รับ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ของการประเมินผลการศึกษา ซึ่งอาจจำแนกผลที่ได้รับออกเป็นหลายประเภท ได้แก่ ผลที่ได้รับในระยะสั้น และระยะยาว ผลที่ได้รับโดยตั้งใจกับมิได้ตั้งใจ และผลที่ได้รับจากพฤติกรรมที่แสดงออกในสามด้าน คือ พฤติกรรมทางพุทธิลักษณะ จิตลักษณะ และปฏิบัติลักษณะ

กระบวนการ เป็นอีกเกณฑ์หนึ่งที่เกี่ยวกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการใช้หรือการเรียนรู้หลักสูตร โดยพิจารณาในรูปของการดำเนินงาน อันเป็นกระบวนการที่ได้วางแผนหรือตั้งใจไว้ว่ากิจกรรมในห้องเรียนและปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นจริงหรือไม่

ความเหมาะสมกับมาตรฐาน เป็นการประเมินผลการตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรกับมาตรฐานที่ได้มาจากลักษณะหลักสูตรที่พึงปรารถนา เช่น หลักสูตรประกอบด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยหรือไม่ สอดคล้องความต้องการของสังคมปัจจุบันหรือไม่

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (กาญจนา คุณารักษ์. 2527 : 322-333 ; อ้างอิงมาจาก Saylor and Alexander. n.d.) ให้ความเห็นว่า คำตอบของคำถามต่อไปนี้จะเป็นการชี้บอกว่าหลักสูตรนั้นดีหรือไม่ คำถามนั้นคือ

1. มีข้อมูลที่จำเป็น ได้แก่ จำนวนและประเภทของนักศึกษา สังคม และความช่วยเหลือเกี่ยวกับสถาบัน ธรรมชาติและคุณสมบัติของกระบวนการเรียนรู้ ทรัพยากร และ

สิ่งอำนวยความสะดวก รายงานการวิจัยและคำแนะนำจากผู้ประกอบวิชาชีพทั้งหลายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพียงพอหรือไม่

2. จุดมุ่งหมายของสถาบันเป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้งแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนหรือไม่ เพียงพอหรือไม่ มีความสมดุลและความเป็นไปได้เพียงใด มีการจัดหาเพื่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือไม่ มีการยืดหยุ่นเพื่อการตัดความมุ่งหมายบางอย่างออก และเพิ่มตามความจำเป็นหรือไม่

3. โอกาสของการเรียนรู้ที่คาดล่วงหน้าว่าจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียน โดยการรับรู้จากอาจารย์โดยตรง และการเรียนรู้ด้วยตนเอง การนำตนเองในเรื่องของการเรียนโดยความสมัครใจ ด้วยการใช้บริการของสถาบันมีหรือไม่

4. ทั้งนักศึกษาและอาจารย์ มีความเข้าใจร่วมกันในการวางแผนหลักสูตร ซึ่งจะให้ผลแก่ทั้ง 2 ฝ่ายหรือไม่ มีการพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้นักศึกษาได้รับอนุญาตให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาหลักสูตรหรือไม่ และโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว นักศึกษามีความเข้าใจและยอมรับในความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นหรือไม่

5. เป้าหมายสำคัญ ๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับโอกาสของการเรียนรู้ในแต่ละขอบเขตที่ได้เลือกสรร เพื่อที่จะให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ได้มีการตรวจสอบความสัมพันธ์ของโอกาสในการเรียนรู้กับความมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ มีช่องว่างหรือมีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่ และถ้ามีช่องว่างหรือมีความซ้ำซ้อนกัน ได้มีการแก้ไขหรือไม่

6. ภายในแต่ละขอบเขตของความมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับโอกาสของการเรียนรู้มีรูปแบบของการสะท้อนความรู้สึกสนใจในการร่างหลักสูตรหรือไม่

7. แผนการที่วางไว้เหมาะสมกับสถาบัน มีการพัฒนาแผนโดยปรับให้เหมาะสมกับประชากร และวิทยาการที่มีอยู่ในสถาบันบ้างหรือไม่ โอกาสของการเรียนรู้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของประชากรหรือชุมชนหรือไม่

8. ได้มีการใช้กระบวนการที่รักษาไว้ซึ่งความสมดุลในการยอมรับพิจารณาความต้องการและแรงผลักดันจากภายนอกหรือไม่

9. การพัฒนาหลักสูตรทั้งหมดได้เป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้งหรือไม่

10. ผู้ที่รับผิดชอบในการวางแผน เป็นตัวแทนของบุคคลอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง หมายรวมถึง นักศึกษา ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป และบุคลากรในด้านวิชาชีพ หรือไม่

11. มีการใช้ข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากนักศึกษาและบุคคลอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเพื่อที่

จะปรับปรุงโครงการหรือไม่

12. มีโครงการเพื่อการประชาสัมพันธ์แก่นักศึกษา ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ หรือไม่

13. มีตัวแทนของที่ประชุม หรือมีหน่วยประเมินผลหลักสูตร หรือหน่วยอื่น ๆ หรือมีบุคคลผู้รับผิดชอบในการจำแนกปัญหาที่พบในกระบวนการร่างหลักสูตรหรือไม่ และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น มีช่องทางการติดต่อเพื่อแก้ปัญหา และรายงานการแก้ปัญหาให้ทราบหรือไม่ มีระบบเกี่ยวกับความมั่นคงของแผน การติดตามผล และการรายงานผล โดยถือว่าสิ่งเหล่านี้ ทำเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือไม่

14. โครงการนี้จะเป็นการคาดหวังได้หรือไม่ว่าจะใช้ทรัพยากรการศึกษาและสื่อการสอนของสถาบัน และของชุมชนได้อย่างเต็มที่

15. การร่างหลักสูตรมีความยืดหยุ่นเพียงพอ เพื่อโอกาสของการเรียนรู้อย่างอื่นเพื่อรูปแบบของการเรียนการสอนอื่นๆ และเพื่อความเห็นของครูและนักเรียนโดยทั่วๆ ไปหรือไม่

รูปแบบการประเมินหลักสูตร

รูปแบบการประเมินหลักสูตรนั้น นักการศึกษาได้เสนอรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทใหญ่ ๆ 3 ประเภท ดังนี้

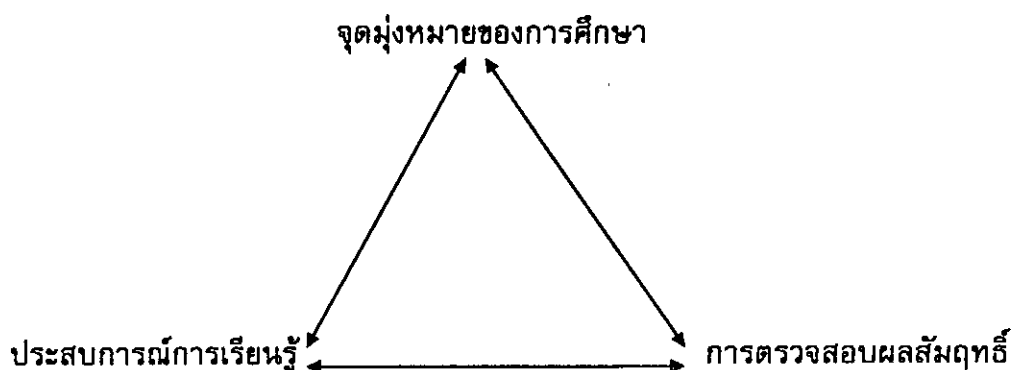
1. รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal-Attainment Model)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก เป็นรูปแบบที่เน้นจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์เป็นหลัก โดยยึดจุดมุ่งหมาย และตีค่าจุดมุ่งหมาย การประเมินจะให้คุณค่ามากหรือน้อย จะพิจารณาได้จากวัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสำเร็จ ผู้มีความคิดในแนวนี้ ได้แก่ ไทเลอร์ (Tyler) และแฮมมอนด์ (Hammond) เป็นต้น

1.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler's Model of Evaluation)

ไทเลอร์ (Tyler, 1967 : 110-125) ให้ความเห็นว่าการประเมินหลักสูตรควรใช้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นเกณฑ์ โดยที่การศึกษาเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ 3 อย่าง ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการศึกษา ประสพการณ์ การเรียนรู้และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ กระบวนการนี้ถือว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นการตรวจสอบว่า ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ โดยมีรูปแบบ

การประเมินตามภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

ภาพประกอบ 1 แสดงว่า การประเมินผลในรูปแบบของไทเลอร์ มุ่งประเมินเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการศึกษากับการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนว่า สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายก็ต้องสำรวจกระบวนการเรียนการสอนว่า ได้สร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด

1.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Hammond's Model of Evaluation)

แฮมมอนด์ (Hammond. 1969 : 1-17) ได้เสนอรูปแบบของการประเมินหลักสูตรเป็นแบบ 3 มิติ คือ มิติด้านการเรียนการสอน มิติด้านสถาบัน และมิติด้านพฤติกรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตร มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของแฮมมอนด์จะเริ่มจากการประเมินหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ แล้วจึงเริ่มกำหนดทิศทางและกระบวนการในการเปลี่ยนแปลง โดยใช้วัตรกรรมหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ เป็นการประเมิน

กระบวนการ 3 มิติ พร้อมทั้งตัวแปรต่าง ๆ ของมิติ แต่ละมิติ ดังนี้

มิติด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวแปรดังนี้

1. การจัดชั้นเรียนและตารางสอน
2. เนื้อหาวิชา
3. วิธีการ
4. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
5. งบประมาณ

มิติด้านสถาบัน ประกอบด้วยตัวแปรดังนี้

1. ผู้เรียน
2. ครู
3. ผู้บริหาร
4. ผู้เชี่ยวชาญ
5. ครอบครัว
6. ชุมชน

มิติด้านพฤติกรรม ประกอบด้วยตัวแปรดังนี้

1. ความรู้ความคิด
2. ทักษะ
3. เจตคติ

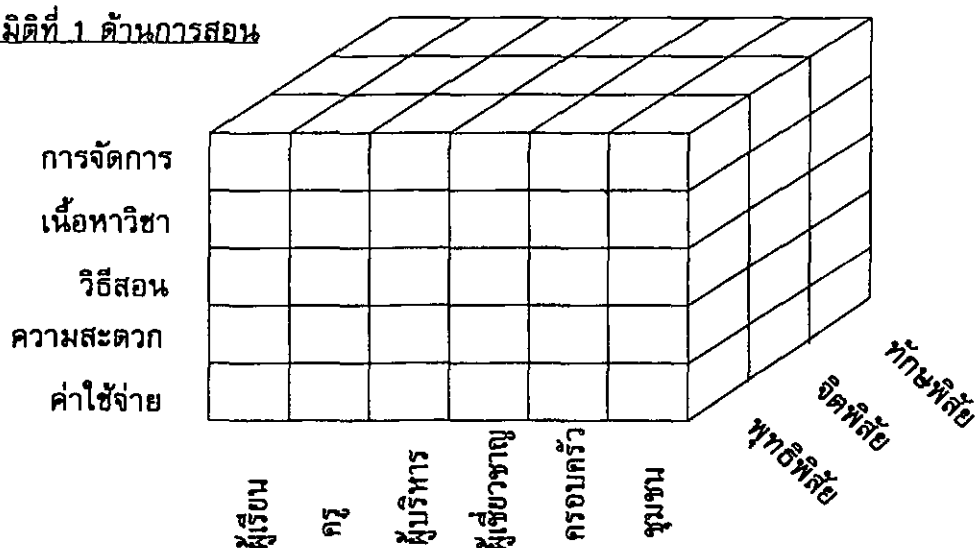
ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ มีดังต่อไปนี้

1. ประเมินหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่ควรทำการประเมินส่วนย่อย ๆ ของหลักสูตร เช่น เริ่มทำการประเมินเพียงวิชาใดวิชาหนึ่งของหลักสูตร
2. นิยามลักษณะต่าง ๆ ของตัวแปร โดยการอธิบายถึงตัวแปรต่าง ๆ ในมิติด้านการเรียนการสอน มิติด้านสถาบัน ควรบรรยายให้ชัดเจน
3. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. ประเมินพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดประสงค์ ผลที่ได้รับจากการประเมินจะเป็นตัวกำหนดการพิจารณาหลักสูตรที่กำลังดำเนินการใช้อยู่ เพื่อการตัดสินใจ รวมทั้งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

5. เพื่อการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยวิเคราะห์ภายในองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุปตามที่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติ

การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของแยมมอนต์ ผู้ที่จะทำการประเมินหลักสูตรได้แก่ ครูและผู้บริหารที่ได้รับการฝึกอบรมด้านการประเมินหลักสูตรมาเป็นอย่างดี นอกจากนี้ แยมมอนต์ ยังได้เสนอให้มีบุคลากรในท้องถิ่นที่ได้รับการอบรมจากนักประเมินที่เชี่ยวชาญมา ร่วมในการประเมินด้วย โดยมีรูปแบบการประเมิน ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านการสอน

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแยมมอนต์

ภาพประกอบ 2 แสดงว่า มิติที่ 1 และมิติที่ 2 ให้ข้อมูลเชิงอธิบาย ส่วนมิติที่ 3 ให้ข้อมูลที่เป็นวัตถุประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดบ้าง ทั้ง 3 มิติ มีความสัมพันธ์กัน เช่น ผู้ประเมินต้องการทราบว่า ถ้าใช้วิธีสอน (มิติที่ 1) แล้วจะทำให้ผู้เรียน (มิติที่ 2) เกิดทักษะตามที่ต้องการหรือไม่ (มิติที่ 3) ดังนั้นข้อมูลในมิติที่ 1 และมิติที่ 2 จะเป็นข้อมูลเชิง

อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและสภาพของสังคม ส่วนมิติที่ 3 เป็นความมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นการประเมินหลักสูตรตามแนวของแฮมมอนต์จึงต้องทำการประเมินทั้ง 3 มิติ

2. รูปแบบที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) รูปแบบนี้อาศัยเกณฑ์เป็นหลัก แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

(1) เกณฑ์ภายใน ได้แก่ กระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้วัตถุประสงค์บรรลุผล เช่น การประเมินกระบวนการหรือวิธีการ

(2) เกณฑ์ภายนอก ได้แก่ ผลของการที่วัตถุประสงค์บรรลุผล เช่น การประเมินผลผลิต ผู้ที่มีแนวคิดรูปแบบในการประเมินหลักสูตรแบบนี้ เช่น สคริเวน (Scriven) และสเตก (Stake)

2.1 แนวคิดในการประเมินของสคริเวน (Scriven's Goal-Free Evaluation)

สคริเวน (Scriven, 1967 : 39-83) ได้เสนอแนวทางสำหรับการประเมิน 4 แบบ คือ

1. การประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ หรือดำเนินการหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

2. การประเมินรวมหรือประเมินรวบยอด (Summative Evaluation) เป็นการประเมินรวบยอดผลสรุปของหลักสูตร จะดำเนินการประเมินเมื่อสิ้นสุดกระบวนการใช้หลักสูตรแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรตลอดจนหาจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของหลักสูตรที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อการนำไปใช้กับหลักสูตรอื่น

3. การประเมินภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายในตัวของมันเอง เช่นการประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้คะแนนและเจตคติของครู เป็นต้น

4. การประเมินผลสำเร็จ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งต่าง ๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในการดำเนินหลักสูตร เช่นการประเมินผลที่เกิดจากการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน หรือผลที่เกิดแก่ครู หรือผลที่เกิดแก่ผู้ปกครอง เป็นต้น

ตามแนวคิดของสคริเวนเกี่ยวกับการประเมินใน 4 แบบ ดังกล่าวนี้นี้เมื่อนำมาสัมพันธ์กันจะได้ลักษณะของผลการประเมินเพื่อการตัดสินใจ 4 ประการ ดังแสดงในภาพประกอบ 3

ลักษณะการประเมิน	การประเมินภายใน	การประเมินผลสำเร็จ
การประเมินย่อย	ตัดสินความสมบูรณ์ของเนื้อหา เช่น โครงสร้าง ลำดับของเนื้อหา	ตัดสินผลที่เกิดระหว่างดำเนินการเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ
การประเมินรวม	ตัดสินขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับวัสดุต่าง ๆ	ตัดสินขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น

ภาพประกอบ 3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน

2.2 แนวคิดในการประเมินของสเตก (Stake's Countenance Model)

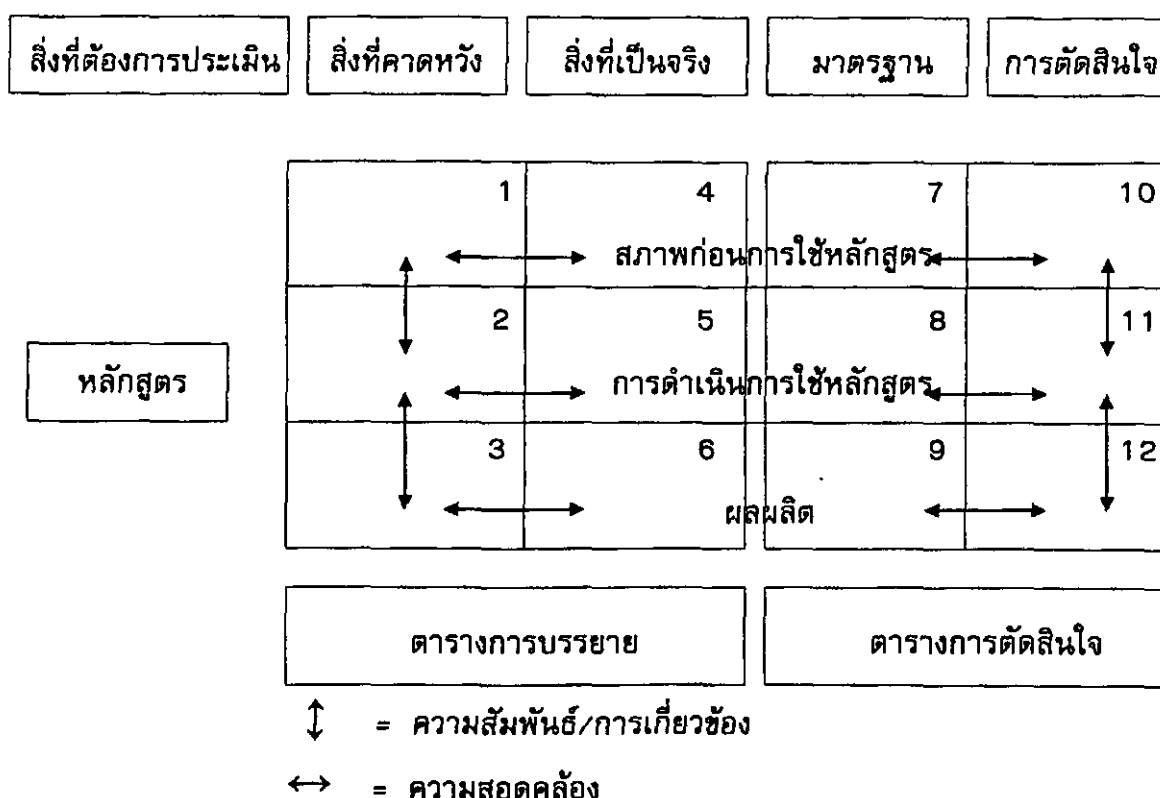
สเตก (Stake. 1967 : 523-540) ได้เสนอให้เห็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นหลักสูตร แนวความคิดของสเตกต่างจากคนอื่นในด้านที่ว่า ถ้าพบว่าผลผลิตของหลักสูตรไม่ดีแล้ว ไม่ได้หมายความว่าเนื้อหาของหลักสูตรไม่ดีแต่ผลที่เกิดขึ้นอาจเกิดจากองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ผู้สอน หรือผู้เรียน สเตก ได้ให้ความสนใจถึงแหล่งที่จะได้มาของข้อมูล คือ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือสภาพก่อนการใช้หลักสูตร ข้อมูลขณะดำเนินการใช้หลักสูตร และผลผลิตของการใช้หลักสูตร องค์ประกอบในการประเมินของสเตก คือ

1. การประเมินสิ่งที่มียู่ก่อน (Antecedent) คือการประเมินสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ก่อนการดำเนินการใช้หลักสูตร ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ อาจเกี่ยวข้องกับผลผลิตหลักสูตร เช่น ลักษณะของผู้เรียน ผู้สอน เนื้อหาวิชา วัสดุและอุปกรณ์ อาคารสถานที่ การจัดระบบบริหาร

2. การประเมินปฏิบัติการ (Transaction) คือ การประเมินความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้ปกครองกับผู้ให้คำปรึกษารวมทั้งระบบการให้การศึกษา

3. การประเมินผลลัพธ์ (Outcome) ได้แก่การประเมินความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนเช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ ความคาดหวังของผู้เรียนที่เป็นผลจากประสบการณ์ทางการศึกษา ผลผลิตของหลักสูตรอาจรวมถึงผลกระทบต่อการสอนของผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ให้คำปรึกษา

การเก็บข้อมูล 3 ลักษณะข้างต้น สามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ สิ่งที่คาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง มาตรฐาน และการตัดสินใจ

ภาพประกอบ 4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสdek

ข้อมูลในตารางการบรรยายและตารางการตัดสินใจมีรายละเอียดดังนี้

ช่องที่ 1 หมายถึง สภาพที่คาดหวังว่าจะต้องมียู่ก่อนการใช้หลักสูตร

ช่องที่ 2 หมายถึง กระบวนการที่มีประสิทธิภาพ

ช่องที่ 3 หมายถึง ผลผลิตที่คาดหวัง

ช่องที่ 4 หมายถึง ปัจจัยที่มีอยู่จริงก่อนการเริ่มใช้หลักสูตร

ช่องที่ 5 หมายถึง กระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรที่เป็นจริง

ช่องที่ 6 หมายถึง ผลผลิตที่ได้รับหลังจากการใช้หลักสูตร

ช่องที่ 7 หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินสภาพก่อนการใช้หลักสูตร

ช่องที่ 8 หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร

ช่องที่ 9 หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ประเมินผลผลิตของหลักสูตร

ช่องที่ 10 หมายถึง ผลการตัดสินใจเกี่ยวกับการประเมินสภาพปัจจัยจากการเปรียบเทียบข้อมูล
ช่องที่ 1 และช่องที่ 4 กับเกณฑ์ในช่องที่ 7

ช่องที่ 11 หมายถึง ผลการตัดสินใจเกี่ยวกับการประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร
เปรียบเทียบกับข้อมูลในช่องที่ 2 และช่องที่ 4 กับเกณฑ์ในช่องที่ 8

ช่องที่ 12 หมายถึง ผลการตัดสินใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรจากการเปรียบเทียบ
ข้อมูลในช่องที่ 3 และช่องที่ 6 กับเกณฑ์ในช่องที่ 9

สำหรับข้อมูลตามแนวตั้ง คือ ช่องที่ 1, 2, 3, 4, 5 และช่องที่ 6 ต้องมีความ
สัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เพื่อพิจารณาว่าสิ่งที่ป้อนเข้ามีประสิทธิภาพต่อการใช้หลักสูตรหรือไม่

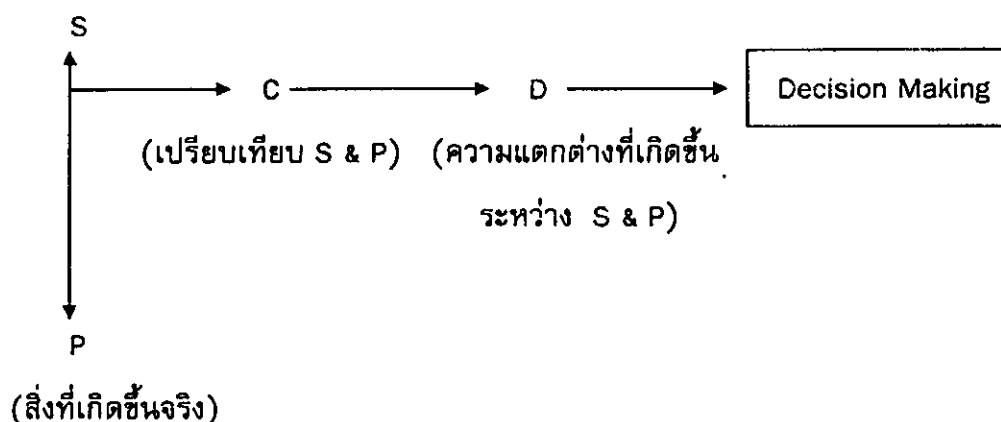
ส่วนข้อมูลตามแนวนอน คือ ช่องที่ 1 กับช่องที่ 4, ช่องที่ 2 กับช่องที่ 5 และ
ช่องที่ 3 กับช่องที่ 6 จะต้องสอดคล้องกัน ถ้าไม่สอดคล้องกันก็จะต้องปรับปรุงในส่วนใด
ส่วนหนึ่ง หากพบว่ามีความสอดคล้องกันทั้งในแนวตั้งและแนวนอน แสดงว่าหลักสูตรนั้นมี
ประสิทธิภาพ

3. รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้น
มาเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ผู้นำในการประเมินแบบนี้ คือ โพรวัส (Provus) และ
สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

3.1 รูปแบบการประเมินของโพรวัส (Provus's Discrepancy Evaluation Model)

โพรวัส (Provus. 1971 : 170-174) ประเมินหลักสูตร โดยอาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลในสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือสิ่งที่ดำเนินการอยู่กับมาตรฐานที่กำหนดขึ้นมา โดยกระทำในทุกขั้นตอนของระบบหลักสูตร ถ้าบกพร่องในขั้นตอนใดก็จะปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนนั้น ๆ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) ดังภาพประกอบ 5

(มาตรฐานที่กำหนด)

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส

S = Standard	เป็นขั้นแรกของการดำเนินการประเมินหลักสูตร กล่าวคือผู้ประเมินจะต้องตั้งเกณฑ์มาตรฐานของสิ่งที่ต้องการวัดไว้ก่อน
P = Performance	หลังจากที่ดำเนินการขั้นแรกเรียบร้อยแล้วผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลในสิ่งที่ต้องการวัดมาให้เพียงพอ และข้อมูลเหล่านั้น ควรเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ชัดเจน
C = Compare	เมื่อตั้งมาตรฐานและรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ก็นำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

D = Discrepancy จากการเทียบข้อมูลกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินจะพบว่า มีช่องว่างอะไรที่เกิดขึ้นแก่ผลที่คาดหวัง

เมื่อพิจารณาในชั้น D แล้ว พบว่าใช้ได้ดีก็ดำเนินการต่อไป แต่ถ้ามีข้อบกพร่อง ผู้ประเมินจะต้องหาคำตอบว่าทำไมจึงบกพร่อง

Decision Making ผู้ประเมินจะส่งผลประเมินไปให้ผู้ที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

แนวทางในการประเมินของโพรวิส สะดวกแก่ผู้ประเมินหลายประการ และเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสามารถจะนำไปประกอบการตัดสินใจได้ว่าจะใช้รูปแบบการประเมินแบบนั้นหรือไม่ หรือจะปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือจะหยิบยกข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งมาพิจารณาได้

3.2 รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (The CIPP Model of Evaluation)

ในปี ค.ศ. 1968 สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้พัฒนาวิธีในการประเมินที่เรียกว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป เป็นแนวทางในการประเมิน ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป เป็นลักษณะการประเมินซึ่งไม่เน้นการตัดสินคุณค่า ผู้เข้าร่วมการศึกษาจะมีความเห็นในเชิงบวกหรือลบก็ได้ การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป ถือว่ามีความทันสมัยกว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบอื่น ๆ เพราะจะให้แนวทางแก่ผู้ประเมินว่าควรตัดสินใจอย่างไรเกี่ยวกับหลักสูตร เช่น จะยุติ ปรับปรุง หรือพัฒนา เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการประเมินอื่น ๆ แล้ว จะเห็นว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป มีความเป็นระบบมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ (Suthammaraksa. 1986 : 14; citing Stufflebeam. 1968)

การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป มีรายละเอียดของการประเมิน 4 ประการ ดังนี้

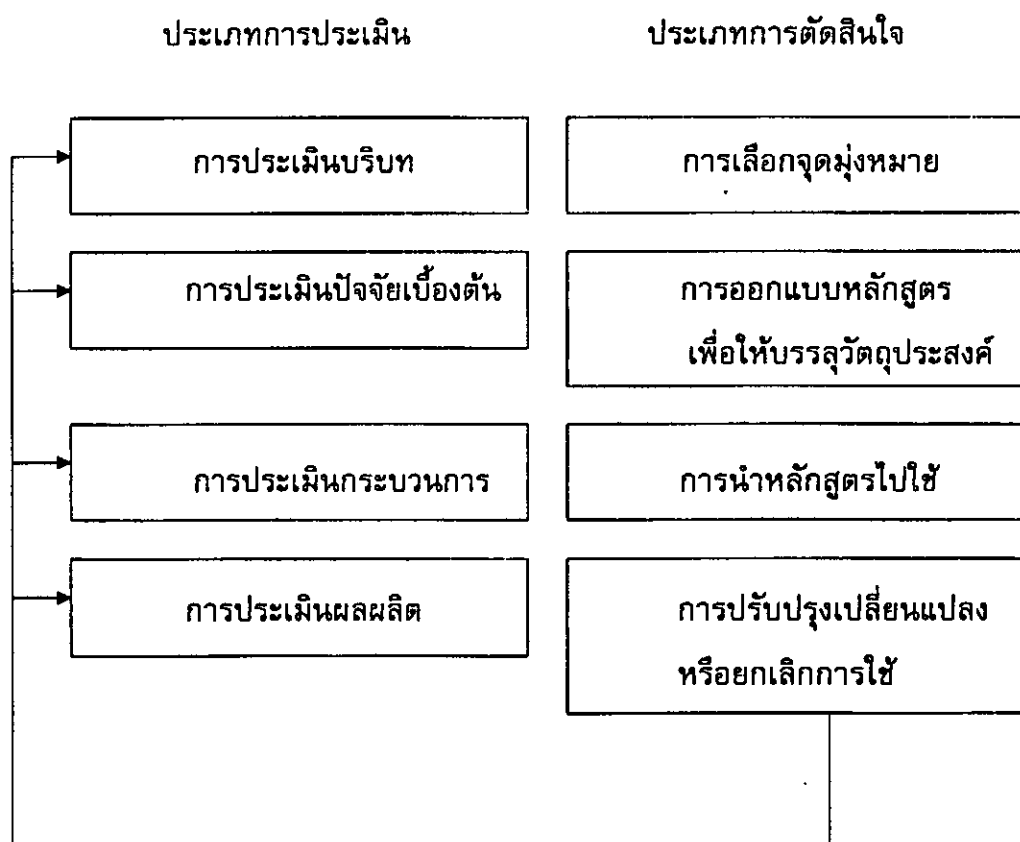
1. การประเมินบริบท (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อม สภาพที่พึงปรารถนา และสภาพที่เป็นจริง บ่งชี้ถึงปัญหาและความต้องการ อันนำไปสู่การตัดสินใจ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินการใช้ทรัพยากร เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกสำหรับการวางแผน และการออกแบบการใช้หลักสูตร

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินกระบวนการต่าง ๆ ของการใช้หลักสูตร สำหรับการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใดจะแก้ไขอย่างไร

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินองค์ประกอบที่เป็นผลผลิตและผลกระทบของการใช้หลักสูตร เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่และยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิกการใช้

ความสัมพันธ์ของประเภทการประเมินและประเภทการตัดสินใจในรูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบซิป อาจสรุปได้เป็นแผนภูมิ ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตีฟเฟิลบีม

การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (พรประเสริฐ พันธุ์สวัสดิ์.
2533 : 18-20) สรุปได้ดัง ตาราง 1

ตาราง 1 ลักษณะของการประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป

เรื่อง	การประเมิน บริบท	การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น	การประเมิน กระบวนการ	การประเมิน ผลผลิต
วัตถุประสงค์	1. เพื่อกำหนดสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง 2. เพื่อการหาและการประเมินความต้องการและการโอกาส 3. เพื่อการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับความต้องการและการโอกาสในการปรับปรุงหลักสูตร	เพื่อการหาแนวทางการประเมินความสามารถของระบบของปัจจัยและยุทธวิธีที่มีอยู่ และการออกแบบเพื่อการใช้ยุทธวิธีดังกล่าว	เพื่อการหาและการพยากรณ์เกี่ยวกับกระบวนการ ข้อบกพร่องในแบบแผนการดำเนินงาน การหาข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	เพื่อการเปรียบเทียบผลผลิตกับวัตถุประสงค์และข้อมูลที่ได้จากบริบท ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการ
วิธีการ	โดยการ 1. บรรยายสภาพแวดล้อม 2. เปรียบเทียบปัจจัยและผลที่เกิดขึ้นระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง 3. เปรียบเทียบการปฏิบัติที่เป็นไปได้ 4. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง	โดยการ บรรยายและวิเคราะห์ทรัพยากรมนุษย์และวัสดุ ตลอดจนยุทธวิธีแก้ปัญหา การออกแบบและกระบวนการ	โดยการ ควบคุมปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในกิจกรรม โดยการหาข้อมูลจำเพาะที่จะใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและการบรรยายสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ในกระบวนการ	โดยการ 1. วัดตัวเกณฑ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2. เปรียบเทียบผลที่ได้จากการวัดกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 3. แปลผลการเปรียบเทียบโดยใช้ข้อมูลอีก 3 ด้านเป็นพื้นฐาน
ความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจ	1. เพื่อการตัดสินใจเลือกที่จะทำหลักสูตร 2. เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาดำเนินงาน	เพื่อการเลือกแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการสนับสนุนหลักสูตร การเลือกยุทธวิธีและการออกแบบการ	เพื่อการปฏิบัติการหลักสูตร และการตรวจสอบปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการวิธีการ	1. เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรว่าจะทำต่อไปหรือจะยกเลิก หรือปรับปรุง หรือเน้นที่จุดใด 2. เพื่อการเชื่อมโยงหลักสูตรกับหลักสูตรอื่น

จากการที่ได้ศึกษารูปแบบการประเมินหลักสูตรทั้ง 3 แบบ ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการประเมินแบบชิปของสตัฟเฟิลบีมมาเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม เพราะว่ารูปแบบการประเมินแบบชิปมีคุณสมบัติที่มีความเป็นระบบ (Systems Approach) มากกว่ารูปแบบอื่น ๆ และสามารถประเมินสภาพข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้อย่างครอบคลุมทุกด้าน ข้อมูลที่ได้จะสามารถช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้ว่าสมควรจะยุติ ปรับปรุง หรือพัฒนาหลักสูตรต่อไปได้ จะเห็นได้จากที่ สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2529 : 1) กล่าวว่า สตัฟเฟิลบีม ได้เสนอความคิดในการประเมินอย่างมีระบบแบบแผนที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางจนอาจจะกล่าวได้ว่าเกือบจะไม่มีนักประเมินคนใดที่ไม่รู้จัก ชิป โมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย สำหรับ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 287) ได้อธิบายว่ารูปแบบการประเมินแบบชิปไม่เน้นการวิเคราะห์จุดใดจุดหนึ่งหรือประเมินเพียงครั้งเดียว แต่เป็นรูปแบบที่มีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพราะทำให้ได้ข้อมูลมาก ซึ่งจะนำไปสู่การประเมินในรายละเอียดส่วนต่าง ๆ ต่อไป ประโยชน์ของรูปแบบการประเมินแบบชิปที่เด่นชัดมากคือ เป็นรูปแบบที่ประเมินองค์ประกอบทุก ๆ ด้านของหลักสูตรตั้งแต่บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งมีเหตุผลหลักสูตรทั้งหมดตั้งแต่ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการศึกษาตลอดจนทำให้ทราบผลผลิตของสิ่งที่ต้องการตามความมุ่งหมาย กล่าวโดยสรุป การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป เป็นการประเมินสภาพข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอย่างครอบคลุมทุกด้าน

การประเมินหลักสูตรโดยการประเมินองค์ประกอบหลายด้าน ย่อมเป็นการมองหลักสูตรในวงกว้าง และเป็นรูปแบบที่มีลักษณะเป็นการใช้ข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและเป็นวัฏจักรที่ครบวงจร (โชติ เพชรชื่น. 2529 : 74) ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เดอนใจ เกตุษา (2531 : 15) ที่ว่า การประเมินหลักสูตรควรจะประเมินองค์ประกอบของหลักสูตรให้ครบทั้ง 2 องค์ประกอบ องค์ประกอบแรก คือ ส่วนที่เป็นโครงสร้างของหลักสูตรได้แก่ จุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา กระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน และวิธีการติดตามและประเมินผล และองค์ประกอบที่สอง คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ การประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ความสำคัญของภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ

การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจ มีความแตกต่างจากการเรียนภาษาอังกฤษทั่วไป เพราะการเรียนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (English for Specific Purpose : ESP) หมายถึง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งมีจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจนว่า จะเรียนไปเพื่อใช้ประโยชน์อะไร มิใช่มีจุดประสงค์เพียงเพื่อให้รู้ภาษาอังกฤษ เข้าใจภาษาอังกฤษเท่านั้น หากแต่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอันใดอันหนึ่งที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน (Mackay and Mountford. 1978 : 1-5) ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจมีความแตกต่างจากภาษาอังกฤษทั่วไปในแง่ที่ว่า ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ มีพื้นฐานที่มีการวิเคราะห์ความต้องการทางด้านการสื่อสารของผู้เรียนหรือผู้ใช้ภาษาในขอบเขตเฉพาะของแต่ละอาชีพ หรือแต่ละกิจกรรม และในขณะเดียวกันก็ขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ในรายละเอียดของแต่ละอาชีพว่า ต้องใช้ภาษาในรูปแบบใด (Stevens. 1980 : 108-113) โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ในสถานการณ์เฉพาะด้วย (Graham and Beardsley. 1986 : 227-239 citing Mohan. 1986)

มันบี (Munby. 1978 : 2) แห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนหรือผู้ใช้ภาษาอังกฤษจำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น การทำงานในบริษัทที่ติดต่อกับต่างประเทศ บริษัทการบิน โรงแรม และบริษัทท่องเที่ยว เป็นต้น อาจเรียกว่า ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ (English for Occupational Purpose : EOP)

2. ภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนหรือผู้ใช้ภาษาอังกฤษจำเป็นต้องใช้ในการศึกษา อาจใช้เป็นบางส่วนหรือตลอดช่วงการศึกษาของเขา เช่น การศึกษาด้านวิศวกรรมเคมี ด้านการเกษตร การแพทย์ เป็นต้น อาจเรียกว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการ (English for Academic Purpose : EAP)

ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ถือได้ว่าเป็นภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ ซึ่งผู้เรียนอาจมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้นหรือเพื่อต้องการศึกษาต่อ จากความสำคัญของภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ ต่อวงการศึกษาในปัจจุบัน ทำให้มีงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ ในรูปแบบต่าง ๆ ดังเช่น งานวิจัยของ บังอร สว่างวโรรส (2526 : 126-127)

ได้ศึกษาว่าทักษะภาษาอังกฤษธุรกิจที่สอนในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย สอดคล้องกับความต้องการของวงการธุรกิจไทยหรือไม่ จากการสำรวจพบว่า ภาษาอังกฤษธุรกิจมีความสำคัญต่อวงการธุรกิจไทยมาก และการใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจด้านการเขียนมีความต้องการหรือความถี่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ จดหมายธุรกิจ แต่ผู้เรียนไม่สามารถเขียนประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และหลักการเขียนที่ดีตามลักษณะการเขียนทางธุรกิจได้ ความรู้ในด้านคำศัพท์มีจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งศัพท์เฉพาะสาขาวิชา นอกจากนี้ยังขาดเอกสารทางธุรกิจที่แท้จริง (Authentic Materials) มาเป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความจำเป็นในการเรียนมากพอ ทำให้ขาดความกระตือรือร้น เพราะขาดแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี คือ ผู้เรียนไม่ได้สัมผัสกับสิ่งที่เป็นจริง ดังนั้นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการเรียนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ คือ การใช้เอกสารที่แท้จริงในการเรียนการสอน นอกจากนี้ อรอนงค์ หิรัญบุรณะ (จิราภรณ์ อินทราไสย. 2533 : 12-13 ; อ้างอิงมาจาก Hirunburana. 1985) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างหลักสูตรและสื่อการสอนสำหรับการเขียนจดหมายธุรกิจที่ได้จัดเตรียมขึ้น ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นั้น ปรากฏว่าไม่เป็นที่พอใจสำหรับนักศึกษาและตัวผู้สอนเอง เหตุผลประการหนึ่ง คือ สื่อการสอนส่วนมากที่ผลิตออกมาอย่างรีบด่วนนั้น ในบางส่วนดัดแปลงมาจากหนังสือเรียนทางธุรกิจในปัจจุบัน ซึ่งตัวอย่างจดหมายของหนังสือเรียน เป็นตัวอย่างการเขียนจดหมายขั้นพื้นฐาน แต่จดหมายธุรกิจจริง ๆ นั้น (Authentic Business Letters) ประเภทและหน้าที่ภาษาในการสื่อสารมีความซับซ้อนมากกว่า ดังนั้นจากการวิเคราะห์จดหมายภาษาอังกฤษที่ใช้ในวงการธุรกิจต่าง ๆ ในระดับข้อความต่อเนื่อง ในเชิงการอธิบายลักษณะและองค์ประกอบของสถานการณ์ที่นักธุรกิจใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเขียนจดหมายติดต่อเจรจาโต้ตอบกันและศึกษาการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย โดยรวบรวมจดหมายจากบริษัทเอกชนทั้งในประเทศไทยและสิงคโปร์ และนำผลการวิเคราะห์เหล่านี้ มาใช้เป็นข้อมูลเพื่อเตรียมบทเรียน วัสดุการเรียน และวิธีการเรียนการสอน ทำให้สามารถสร้างสถานการณ์ในห้องเรียนที่เอื้อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนจดหมายเจรจาโต้ตอบกันได้ ดังเช่นนักธุรกิจกระทำจริง ๆ

ในปี พ.ศ. 2525 กมลรัตน์ จรัสศรีศรี (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เกี่ยวกับโปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาเพื่อศึกษาถึงความจำเป็นทางด้านเนื้อหา

วิชา ปัญหาในการเรียนการสอนและการนำไปใช้ประโยชน์ หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการทดสอบ ตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์ที่สอนระดับปริญญาตรี จำนวน 50 คน และนักศึกษาใน 8 กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี รัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา จำนวน 350 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาทุกกลุ่มสาขาวิชา เห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนสาขาวิชาเฉพาะ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจึง ควรมีการจัดการสอนภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาซึ่งสอดคล้องกับแรงจูงใจและความสนใจ ของผู้เรียน คือถ้าผู้เรียนไปประกอบอาชีพด้านใดก็สอนภาษาอังกฤษในรูปแบบที่จำเป็นต้องใช้ อาชีพนั้น จะทำให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทางเนื้อหา วิชาการของสาขาได้ เป็นการใช้ทรัพยากรทางเวลา บุคคล และเงินที่มีอย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ เป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดในการสอนภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสาร (Communicative Approach) โดยคำนึงถึงความต้องการ และความคาดหวังที่แท้จริง สถานการณ์การเรียนรู้อังกฤษเฉพาะกิจ และการเจรจาโต้ตอบที่สมจริงในตัวผู้เรียน หลัก 3 ประการดังกล่าว จะทำให้ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่แท้จริง และเป็นวิธีการติดต่อสื่อสารที่ถูกต้อง (Hutchinson and Waters. 1984 : 112)

สำหรับประเทศไทย บุคคลที่อยู่ในวงการธุรกิจที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ติดต่อโดยตรงกับชาวต่างประเทศได้แก่ ผู้ที่ทำงานด้านธุรกิจ ท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ บริษัท การบิน โรงแรม พาหนะคมนาคม ภัตตาคาร ธนาคาร บริษัทที่มีการติดต่อระหว่าง ประเทศ ห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น ปัจจุบันอัตราของนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมา ประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น มีผลทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องและกลุ่มธุรกิจการบริการต้องการใช้ ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในวงธุรกิจ พบว่า บุคคล ในธุรกิจกลุ่มการบริการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก โดยใช้การฟังและการพูดโต้ตอบมาก ที่สุด คือฟังจากคู่สนทนาเป็นอันดับแรก และฟังจากโทรศัพท์เป็นอันดับรองลงมา หัวหน้า งานในวงการธุรกิจจำนวนร้อยละ 87.89 มีความเห็นว่าภาษาอังกฤษที่บุคลากรเรียนจาก สถาบันการศึกษานั้น ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ระดับความสามารถในการใช้ภาษา

อังกฤษของบุคคลและระดับที่หน่วยงานต้องการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกทักษะ แสดงว่าหน่วยงานในวงการธุรกิจส่วนใหญ่ ยังขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสูงพอที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุษา กาญจนสถิตย์. 2523 : 275-281) นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในหน้าที่การงานของพนักงานในโรงแรมชั้นหนึ่งคือ การฟังและการพูด โดยทั่วไปชาวต่างประเทศที่มาใช้บริการของโรงแรม นั้นจะพูดด้วยสำเนียงต่าง ๆ กัน แต่พนักงานจะไม่มีปัญหาในการรับคำสั่งหรือคำขอร้องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่โดยตรงของตน เช่นพนักงานในโรงแรมที่เป็นบริการจะไม่มีปัญหาในการรับคำสั่งเรื่องอาหาร แต่ถ้าชาวต่างประเทศพูดหรือถามเรื่องอื่นที่ไม่ใช่การสั่งอาหาร มักจะไม่เข้าใจและโต้ตอบไม่ได้ (เปรมวดี มัลลินส์. 2528 : 42) ส่วนการวิเคราะห์ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงานโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่า สามารถแบ่งพนักงานออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด กลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาอังกฤษมาก และกลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาอังกฤษระดับปานกลาง ภาษาอังกฤษที่พนักงาน 3 กลุ่มนี้ใช้มากที่สุด คือ ภาษาระดับกลาง ๆ (อโณทัย ทิพกนก. 2532 : บทคัดย่อ)

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นว่าความจำเป็นของการใช้ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจของกลุ่มธุรกิจการบริการยังมีอีกมาก ดังนั้น สถาบันการศึกษาควรวางหลักสูตรให้ชัดเจนว่า จะผลิตบัณฑิตออกไปเพื่อประกอบธุรกิจประเภทใด ให้สอดคล้องกับสภาพการทำงานของผู้ประกอบธุรกิจประเภทนั้น และให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พุทธศักราช 2532 มีวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร ดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ ในการนำวิทยาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล

2. เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษา สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจได้เป็นอย่างดี เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และสร้างงานได้ด้วยตนเอง

3. เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปสามารถ ศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศได้

4. เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อเข้ารับ ผลิตชอบในการสร้างเสริมเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า

5. เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ เป็น หลักสูตร 4 ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิต โดยมีส่วนประกอบดังต่อไปนี้

หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ไม่น้อยกว่า	32	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	7	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	7	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า	104	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาเอก	46	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเอก	43	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาโท	15	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	9	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	145	หน่วยกิต
การฝึกปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า	200	ชั่วโมง

หมายเหตุ

กลุ่มวิชาโท : ให้เลือกเรียนจากวิชาเอกหรือกลุ่มวิชาชีพที่เปิดสอนในหลักสูตรปริญญาตรี
ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมเพียง 1 สาขา จำนวน 15 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี : ให้เลือกจากวิชาใดก็ได้ จำนวน 3 วิชา รวม 9 หน่วยกิตที่เปิดสอน
ในหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุม
(รายละเอียดหลักสูตร ดูภาคผนวก ก)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

แนวคิดในปัจจุบันยอมรับว่า การประเมิน (Evaluation) ย่อมนำไปสู่การปรับปรุงในทุกด้าน แนวคิดนี้ได้เข้ามาทดแทนความเข้าใจผิดเดิมที่ว่า การประเมินเป็นการจับผิดทำให้การประเมินได้รับการยอมรับมากขึ้น (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ. 2522 : บทนำ) มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรมากมายทั้งในและต่างประเทศ

ในปี พ.ศ. 2522 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2522 : 20-71) ได้ประเมินหลักสูตรดุขฎิบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ชัดเจน เนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นิสิตส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในสาขาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนวปานกลาง แต่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษและมีความถนัดเชิงวิชาการอยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ อาจารย์ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยในศาสตร์น้อยมาก วัสดุศึกษาไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

ส่วนในปี พ.ศ. 2526 ถนอมวงศ์ เชื้อธีรเสถียร (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาและการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับ ป.กศ. ชั้นสูง พ.ศ. 2519 ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ โดยวิเคราะห์ความมุ่งหมาย ศึกษาเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาวิธีสอน การทำโครงการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรม และการประเมินผลตามหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในระดับ ป.กศ. ชั้นสูง ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ สรุปได้ว่า ครูกลุ่มที่มีประสบการณ์การสอนน้อยปีและครูกลุ่มที่มีประสบการณ์การสอนนานปี มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีพฤติกรรมการสอน และมีพฤติกรรมในด้านการประเมินผลตามหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับ ป.กศ. ชั้นสูง ไม่แตกต่างกัน สำหรับครูกลุ่ม

ที่มีวุฒิปริญญาตรี และครูกลุ่มที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีพฤติกรรมในด้านการสอนและมีพฤติกรรมในด้านการประเมินผลตามหลักสูตร ไม่แตกต่างกัน ส่วนความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พฤติกรรมที่ครูสอนและพฤติกรรมการประเมินผลตามหลักสูตรของครู ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สำหรับปี พ.ศ.2527 สุทัศน์ วิวัฒน์ปฐม (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายมีความเหมาะสมแก่สภาพสังคม เนื้อหารายวิชาเน้นทางด้านทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ วัสดุศึกษามีปริมาณไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ได้ผลเป็นที่น่าพอใจน้อย ลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ค่อนข้างต่ำ

ส่วน บุญส่ง นิลแก้ว (2530 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า วัดดูประสงค์ของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับโครงสร้างที่เป็นเกณฑ์แต่เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ นักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเรียนตามหลักสูตร อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการสูงแต่มีวุฒิทางการศึกษาดำ ไม่มีแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน ตำราและหนังสือวารสารทางการวัดและประเมินผลทางการศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่เพียงพอแก่ความต้องการ กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งด้านความรู้ความสามารถ ไม่มีกิจกรรมที่ช่วยปลูกฝังเจตคติและคุณธรรม ขาดกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษามีความสามารถในการสอนและให้คำปรึกษา การวัดและประเมินผลแต่ละวิชาใช้วิธีวัดหลาย ๆ ครั้ง ประเมินผลใช้ระบบอิงเกณฑ์ ให้ความสะดวกมากแก่ภาควิชาในด้านการดำเนินการตามหลักสูตร นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจและปฏิบัติงานเป็นที่น่าพอใจ

ในปีเดียวกัน สมหญิง จันทุไทย (2530 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษา ของสภาการฝึกหัดครู (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2524 ผลการวิจัยพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู เนื้อหาของหลักสูตรไม่สัมพันธ์สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรครบทุกข้อ ขาดเนื้อหาด้านจิตพิสัย เนื้อหารายวิชาซ้ำซ้อนกัน ปัจจัยที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ไม่เหมาะสมเพราะอุปกรณ์การเรียนการสอนมีน้อยไม่

ครบตามรายวิชา ตำราเรียนมีน้อยไม่ทันสมัย สถานที่เรียนไม่พอ กระบวนการบริหาร หลักสูตรเหมาะสมในด้านการสอนของอาจารย์ แต่ไม่เหมาะสมในด้านการเรียนของนักศึกษาบัณฑิตมีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การเป็นครูพลศึกษา

ในปี พ.ศ. 2531 เดือนใจ เกตุษา (2531 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินหลักสูตรปริญญาตรีวิชาเอกวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนดไว้ชัดเจนดี สามารถนำไปปฏิบัติได้ ด้านปัจจัยเบื้องต้น เนื้อหาของหลักสูตรควรเน้นให้บัณฑิตสามารถทำงานด้านวัดผลการศึกษาได้ทุกระดับ ไม่เฉพาะแต่ระดับมัธยมศึกษาเพียงระดับเดียว ด้านกระบวนการเรียนการสอน ประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความสามารถ จรรยาบรรณในวิชาชีพ บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับดีมาก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล (2532 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่ชัดเจน ควรให้มีเอกลักษณ์วิชาชีพเฉพาะ โครงสร้างของหลักสูตรควรปรับปรุงวิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน และวิชาพื้นฐานทั่วไปให้เป็นรายวิชาทางวิทยาศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์สุขภาพให้มากขึ้น เนื้อหาของหลักสูตรไม่สัมพันธ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรครบทุกข้อ เนื้อหารายวิชามีความซ้ำซ้อนกันมาก อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนและสถานที่เรียนไม่เหมาะสมทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และความสะดวกในการเบิกยืม หรือขอรับบริการ กระบวนการเรียนการสอนไม่เหมาะสมทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ และทักษะนอกเหนือจากในชั้นเรียน การวัดและการประเมินผลยังขาดความเข้าใจที่ตรงกัน ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยเฉพาะยังขาดหลักการและมาตรฐานที่ชัดเจน การวัดและประเมินผลยังมุ่งเน้นวัดความจำและเนื้อหามากกว่าความคิดสร้างสรรค์ บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานภาคเอกชน สำหรับผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐและเอกชนต่างต้องการให้บัณฑิตมีคุณสมบัติเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2533 เกษกานดา สุภาพจน์ (2533 : 187) ได้ประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา สาขาการเลขานุการของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2529 โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป ผลการวิจัยพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรเน้นทางด้านปฏิบัติ วัสดุศึกษามีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางด้านเลขานุการ มีจำนวนผู้สอนน้อย การวัดและการประเมินผลควรวางหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน และมีความยุติธรรม คุณภาพของบัณฑิตในด้านการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์เป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชา แต่ควรปรับปรุงทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน และควรเน้นการปลูกฝังจรรยาบรรณทางอาชีพ

ในปีเดียวกัน พรประเสริฐ พันธุ์สวัสดิ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พุทธศักราช 2523 โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ปฏิบัติงานมากถึงมากที่สุด ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาชุดวิชา วัสดุการศึกษา เอกสารต่าง ๆ และศูนย์บริการการศึกษามีความเหมาะสมมาก ด้านการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมาก ด้านการประเมินผลการศึกษามีความเหมาะสมมากที่สุด ด้านผลผลิต เป็นการประเมินคุณภาพของบัณฑิต 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัยมีความเหมาะสมมากถึงมากที่สุด ด้านจิตพิสัยมีความเหมาะสมมากที่สุด และด้านทักษะพิสัยมีความเหมาะสมมากถึงมากที่สุด

ส่วน สุนีย์ ประสมปลื้ม (2535 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี สาขาศิลปศาสตร์ ในวิทยาลัยครูภาคอีสาน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนและเหมาะสมมากในด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษแต่ไม่เหมาะสมในด้านความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โครงสร้างของหลักสูตรควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตในกลุ่มวิทยาการจัดการ หมวดวิชาเลือกเสรีและกลุ่มวิชาเอกให้มากขึ้น เนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมในด้านสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่า ให้นักศึกษามีความสามารถในการสื่อความหมายโดยใช้ภาษาอังกฤษด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน สถานที่พักหรือทำงาน สำหรับผู้เรียน นอกห้องเรียนเหมาะสมปานกลางทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ สภาพการใช้หลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสม แต่การวัดและประเมินผลขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยเฉพาะในด้านการดำเนินการเรียนการสอนให้ครบถ้วนตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในรายวิชา การประเมินตนเองของนักศึกษาอยู่ในระดับกลาง การบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับกลางปัญหาการบริหารหลักสูตร ก็คือการขาดบุคลากรสาขาวิชาชีพเฉพาะ

ในปี พ.ศ. 2536 อาภากร บุญสม (2536 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ผลการศึกษาพบว่า ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหา มีความเหมาะสมในระดับปานกลางตามความคิดเห็นของอาจารย์ ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก สำหรับอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ต่างมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง ส่วนการเรียนการสอน ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ทันสมัยและเพียงพอ

สำหรับ ไดสส์ (Dyess. 1982 : 4702-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องการติดตามผล นักศึกษาบริหารธุรกิจปี ค.ศ. 1977-1981 ของวิทยาลัยซานจาซินโต (San Jacinto College) ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนสำหรับเตรียมตัวออกไปประกอบอาชีพของนักศึกษา มีความเหมาะสม การนำความรู้ความสามารถไปประยุกต์ใช้กับการทำงานอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสม แต่มีบางวิชาควรปรับปรุงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับหน่วยงาน

ส่วน เคลลี (Kelley. 1983 : 1706-A) ได้ประเมินหลักสูตรของโครงการการศึกษาวิชาชีพของวิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยอาร์แคนซอส โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี ค.ศ. 1979 ถึงปี ค.ศ. 1980 ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ตอบจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งไม่พอใจในหลักสูตรที่เป็นอยู่ (2) ผู้ตอบมีความต้องการให้วิทยาลัยทบทวนกระบวนการคัดเลือกเข้ารับการศึกษ (3) โดยทั่วไปผู้รับการศึกษามี

ความพอใจในความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา

ต่อมาในปี ค.ศ. 1985 ฮิลบูธ (Heilbuth. 1985 : 128-A) ได้ติดตามผู้สำเร็จการศึกษา จากสาขาจิตวิทยาของ วิทยาลัยมอร์นิ่งไซด์ (Morningside College) โดยรวบรวมข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ และประเมินความสำเร็จของแผนการจัดการเรียนการสอนสาขาจิตวิทยาของสถาบัน มุ่งที่ความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมและความสามารถในการทำงานประสบผลสำเร็จสูง เหตุผลสำคัญที่ทำให้แผนการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชานี้ประสบความสำเร็จ คือ การสอน และความรับผิดชอบอย่างเข้มงวดกวดขันของสถาบันที่มีต่อนักศึกษา

ในปี ค.ศ. 1986 เนเกล (Nagel. 1986 : 140) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรดุขภูิบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยแอครอน โดยบัณฑิตที่จบการศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังดุขภูิบัณฑิต จำนวน 129 คน ผลการศึกษาพบว่า ดุขภูิบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตร และได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ ตลอดจนมีแผนงานในการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

จากการศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร สรุปได้ว่า ผลการศึกษามีลักษณะทั้งที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ส่วนที่คล้ายคลึงกันคือ ผลผลิตสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนที่แตกต่างกันคือ บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งพบว่ามีทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ลักษณะที่เกิดขึ้นดังกล่าวนี้เป็นปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม ลักษณะของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา และจุดประสงค์ในการประเมินหลักสูตรของผู้วิจัยแต่ละคน สำหรับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป เนื่องจากพิจารณาเห็นว่ารูปแบบการประเมินแบบชิปเป็นรูปแบบที่มีการประเมินอย่างมีระบบ และครอบคลุมหลักสูตรทุกด้าน ผลของการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยศรีปทุม สามารถนำไปพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ตามรูปแบบการประเมินแบบ ชิป เพื่อประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และ ผลผลิตของหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดแนวทางในการวางแผนการประเมิน
2. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดแนวทางในการวางแผนการประเมิน

ในการวางแผนการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการ ประเมินตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แนวทางการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

เป้าหมาย	วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	ผู้ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
เพื่อประเมินหลักสูตร 4 ด้าน	วัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อประเมินหลักสูตรในด้าน 1. บริบท	- วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	อาจารย์ นักศึกษาบัณฑิต	แบบสอบถาม	พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับ ความคิดเห็น ดังนี้ 4.50 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด 3.50 – 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก 2.50 – 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง 1.50 – 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย 1.00 – 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
	2. ปัจจัยเบื้องต้น	- โครงสร้างของหลักสูตร - เนื้อหาวิชา	อาจารย์ นักศึกษาบัณฑิต	แบบสอบถาม	พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับ ความคิดเห็น ดังนี้ 4.50 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

เป้าหมาย	วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	ผู้ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
		- คุณลักษณะของอาจารย์ - วัสดุการศึกษา - ตำราเรียน - สถานที่เรียน			3.50 - 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก 2.50 - 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง 1.50 - 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย 1.00 - 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด พิจารณาจากเกณฑ์ของทบวง มหาวิทยาลัย
				เฉพาะในส่วน คุณลักษณะ ของอาจารย์ ประเมินโดย ใช้แบบสอบถามและแบบ บันทึกข้อมูล จริงเกี่ยวกับ สัดส่วนของ อาจารย์ประจำ	

เป้าหมาย	วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	ผู้ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
	3. กระบวนการ	- การจัดการเรียนการสอน - การวัดและประเมินผล - การบริหารหลักสูตร	อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต	: นักศึกษาและ อาจารย์ประจำ กับอาจารย์ พิเศษรวมกัน : นักศึกษา แบบสอบถาม	พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับ ความคิดเห็น ดังนี้ 4.50 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด 3.50 - 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก 2.50 - 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง 1.50 - 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย 1.00 - 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

เป้าหมาย	วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	ผู้ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
	4. ผลผลิตของการประเมิน หลักสูตร	ประสิทธิภาพของบัณฑิต - ความรู้ - ทักษะ - เจตคติ - การปฏิบัติงาน	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต บัณฑิต	แบบสอบถาม	พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับ ความคิดเห็น ดังนี้ 4.50 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด 3.50 - 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก 2.50 - 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง 1.50 - 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย 1.00 - 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 36 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 25 คน บัณฑิต จำนวน 66 คน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 66 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 193 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยอาจารย์จำนวน 36 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ จำนวน 25 คน ซึ่งจะนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนบัณฑิต และ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนประชากร โดยจะดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 127 คน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
อาจารย์	36	36
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	25	25
บัณฑิต	66	33
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	66	33
รวม	193	127

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. แบบบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำแบบบันทึกข้อมูลจากข้อมูลจริง สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 สัตส่วนอาจารย์ประจำ : นักศึกษา

1.2 สัตส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษ : นักศึกษา

2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรในด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม เอกสาร ตำรา รูปแบบของการประเมินหลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การวิเคราะห์และการประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างเกณฑ์การประเมินหลักสูตร และแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามให้ข้อคำถามครอบคลุมประเด็นการประเมินหลักสูตร 4 ด้านคือ

- (1) บริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- (2) ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน
- (3) กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร
- (4) ผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิต ในด้าน ความรู้ ทักษะ เจตคติ และการปฏิบัติงาน

2.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 10 คน รวม 50 คน เพื่อนำผลการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการตรวจหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในและสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามสูตรของครอนบาค (Cronbach. 1971 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต = 0.93 สำหรับแบบสอบถามผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.92

ลักษณะแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยสร้างตามแนวของ ลิเคิร์ต (Likert) ถามครอบคลุมประเด็นในการประเมินต่อไปนี้คือ

1. บริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน
3. กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaires)

2. แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประเมินประสิทธิภาพของบัณฑิต ในด้านต่อไปนี้

- ความรู้
- ทักษะ
- เจตคติ
- การปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับบัณฑิต

การกำหนดค่าลำดับความสำคัญของตัวเลือก ผู้วิจัยได้กำหนดค่าลำดับความสำคัญเอาไว้ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ประเมินในแต่ละข้อคำถาม โดยกำหนดค่าลำดับความสำคัญตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือเหมาะสมมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลางหรือเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อยหรือเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติเรื่องความต่อเนื่องของคะแนนเป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ผู้วิจัยจะประเมินตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ด้านบริบท ประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 วัตถุประสงค์

- ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- ความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน
- ความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการเรียนการสอน
- ความเหมาะสมในการนำไปใช้ประกอบอาชีพ

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน

2.1 โครงสร้างของหลักสูตร

- ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร
- ความเหมาะสมของหมวดวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร
- ความเหมาะสมของการฝึกงาน
- ความเหมาะสมของสัดส่วนของหมวดวิชาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

2.2 เนื้อหาวิชา

- ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ
- ความทันสมัยของเนื้อหาวิชาของสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
- ความเหมาะสมในการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจ
- ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับการนำไปประกอบอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3 คุณลักษณะของอาจารย์

- มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี
- มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
- มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักนำเอาความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ

2.4 วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน

- ความเหมาะสมของวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน
- ความเหมาะสมของจำนวนตำราเรียนด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในห้องสมุด
- ความเหมาะสมของห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ
- ความเหมาะสมของห้องเรียน

3. ด้านกระบวนการ ประเมินกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

3.1 กระบวนการเรียนการสอน

- ความสอดคล้องของการจัดการเรียนการสอน กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน
- ความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
- ความเหมาะสมของการใช้สื่อการสอน -

3.2 การวัดและประเมินผล

- การวัดและประเมินผลมีเกณฑ์มาตรฐานชัดเจน
- ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลกับเนื้อหาของหลักสูตร
- การวัดและประเมินผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในการปฏิบัติงาน

3.3 การบริหารหลักสูตร

- การวางแผนการบริหารหลักสูตรอย่างมีระบบ
- ความเหมาะสมในการจัดตารางเรียนตารางสอน
- ความเหมาะสมในการคัดเลือกนักศึกษา
- ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา
- ความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา

4. ด้านผลผลิต ประเมินประสิทธิภาพของบัณฑิต ด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและการปฏิบัติงาน

4.1 ด้านความรู้

- ความรู้ในการนำเอาวิทยาการด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- ความรู้ในการที่จะศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ
- ความรู้ในการนำแนวความคิดและวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน

4.2 ด้านทักษะ

- ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในการทำงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

- ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ
- ความชำนาญในการ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ

4.3 ด้านเจตคติ

- มีคุณธรรม จริยธรรม
- มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจในการประกอบอาชีพ

4.4 ด้านการปฏิบัติงาน

- สามารถปฏิบัติงานด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจได้ทั้งภาครัฐและเอกชน
- สามารถนำแนวความคิดและวิธีการใหม่ ๆ ทางด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจมาใช้ในการปฏิบัติงาน
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกี่ยวกับการทำงานด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอลหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ในการตอบแบบสอบถามและส่งคืนแบบสอบถามให้แก่ผู้วิจัย
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือแนะนำตัวให้กลุ่มตัวอย่าง และรับกลับด้วยตนเอง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยไม่สามารถไปพบได้ด้วยตนเอง ได้ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งสอจดของติดแสตมป์โดยเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยไว้เรียบร้อย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับมายังผู้วิจัย
3. การติดตามแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน เมื่อไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามซ้ำไปอีกครั้งหนึ่งโดยดำเนินการรวบรวม

ข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคม 2539

4. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน 127 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. นำข้อมูลจริงเกี่ยวกับสัดส่วนอาจารย์ประจำ : นักศึกษา และสัดส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษรวมกัน : นักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด เมื่อผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้เรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ตามเกณฑ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายปิดด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอกซ์ (Statistical Package for Social Sciences Version X) ในการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มของคำตอบ และวิเคราะห์ความถี่ จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้สถิติต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Ferguson. 1981 : 49)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson. 1981 : 68)

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach. 1971 : 161)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลจริงเกี่ยวกับสัดส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีดังนี้

1.1 สัดส่วนอาจารย์ประจำ : นักศึกษา

1.2 สัดส่วนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ : นักศึกษา

2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ โดยอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร โดยผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต ในการประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินรายด้านและโดยรวม ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอในรูปตารางแสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลจริงเกี่ยวกับสัดส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีดังนี้

1.1 สัดส่วนอาจารย์ประจำ : นักศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดสัดส่วน อาจารย์ประจำ : นักศึกษา ไว้ว่าต้องมีสัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 1 : 20 สำหรับอัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือแนวทางการเปิดดำเนินการหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2536 : 8-9) สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน กลางสำหรับการจัดทำโครงการพัฒนาการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนา การศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534) ซึ่งกำหนดไว้ว่า ให้มีสัดส่วนอาจารย์ประจำต่อ นักศึกษา 1 : 15 จากการศึกษาพบว่า สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจของมหาวิทยาลัย ศรีปทุม ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำ จำนวน 22 คน และนักศึกษา จำนวน 154 คน ดังนั้น สัดส่วนอาจารย์ประจำ : นักศึกษา เท่ากับ 1 : 7

1.2 สัดส่วนอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษรวมกัน : นักศึกษา ในกรณีที่มี อาจารย์พิเศษ ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดสัดส่วนของอาจารย์พิเศษ : นักศึกษา ไว้ว่าต้องมีสัดส่วนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษรวมกันต่อนักศึกษาทั้งหมดของมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 1 : 10 (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2536 : 8-9) จากการศึกษา พบว่า สาขาวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในปัจจุบันมีอาจารย์ประจำ จำนวน 22 คน อาจารย์พิเศษจำนวน 3 คน และมีนักศึกษา จำนวน 154 คน ดังนั้น สัดส่วนอาจารย์ ประจำและอาจารย์พิเศษรวมกัน : นักศึกษา เท่ากับ 1 : 6

2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์	36	28.35
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	25	19.69
บัณฑิต	33	25.98
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	33	25.98
รวม	127	100.00

จากตาราง 4 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.35 บัณฑิต 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.98 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.98 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ โดยอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร โดยผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิตเป็นรายด้านและโดยรวม ดังนี้

2.1 ด้านบริบท เป็นการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา
และบัณฑิต ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมี ความชัดเจน	3.97	0.60	3.88	0.66	3.68	0.67
2. สามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุ เป้าหมายได้	3.83	0.60	3.96	0.61	3.63	0.65
3. สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียนและสังคมปัจจุบัน	3.68	0.63	4.04	0.62	3.94	0.60
4. สามารถนำไปปฏิบัติในการ เรียนการสอนด้านภาษา อังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจ	4.02	0.65	4.08	0.95	3.93	0.61
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน การปฏิบัติงานได้ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน	4.08	0.64	4.24	0.66	3.87	0.78
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็น พื้นฐานในการประกอบอาชีพ	3.77	0.69	4.00	0.70	3.90	0.72
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อ การสร้างงานได้ด้วยตนเอง	3.75	0.69	3.84	0.68	3.39	0.74

ตาราง 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ ศึกษาต่อในระดับสูงทั้งใน ประเทศหรือต่างประเทศได้	3.75	0.77	3.92	0.81	3.51	0.90
9. เพื่อตอบสนองนโยบายของ รัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากร บุคคลเพื่อเข้ารับผิดชอบใน การสร้างเสริมเศรษฐกิจ ของชาติให้เจริญรุดหน้า	3.72	0.70	3.80	0.50	3.54	0.71
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์ รักและศรัทธาใน สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจ	3.61	0.59	3.68	0.74	3.87	0.85
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี จรรยาบรรณในวิชาชีพของตน	3.75	0.73	3.56	0.82	3.81	0.58
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับ ผิดชอบต่อตนเองและสังคม	3.77	0.76	3.88	0.78	3.84	0.71
เฉลี่ย	3.82	0.67	3.91	0.71	3.74	0.71

จากตาราง 5 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของ
มหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.67$) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.64$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ข้อ 10 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์รักและศรัทธาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 0.59$)

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.66$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 11 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.82$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมากในข้อ 1-6 และข้อ 8-12 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 3 สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.60$) ส่วนข้อที่มีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อการสร้างงานได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.74$)

โดยสรุป อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นบัณฑิตมีความเห็นว่าข้อ 7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อการสร้างงานได้ด้วยตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา

คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ดังแสดงในตาราง 6, 7, 8, 9

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อโครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
13. จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต	3.97	0.65	4.28	0.67	4.12	0.82
14. การกำหนดให้เรียนหมวดวิชา พื้นฐานไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต	3.94	0.79	4.20	0.50	3.85	0.67
15. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	3.94	0.82	4.04	0.79	3.84	0.66
16. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ 7 หน่วยกิต	3.80	0.74	3.48	1.08	3.75	0.93
17. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์ 7 หน่วยกิต	3.77	0.76	3.64	0.81	3.57	1.00
18. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา ภาษา 12 หน่วยกิต	3.91	0.84	3.48	0.77	3.57	0.93

ตาราง 6 (ต่อ)

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
19. การกำหนดให้เรียนหมวดวิชา เฉพาะด้าน 104 หน่วยกิต	3.68	0.72	3.64	0.99	3.36	1.08
20. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา พื้นฐานวิชาเอก 46 หน่วยกิต	3.66	0.86	3.92	0.95	3.78	0.89
21. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา เอก 43 หน่วยกิต	3.58	0.87	4.04	0.93	3.51	1.00
22. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา โท 15 หน่วยกิต	3.88	0.85	4.08	0.75	3.51	1.09
23. การกำหนดให้เรียนหมวดวิชา เลือกเสรี 15 หน่วยกิต	3.72	0.88	4.00	0.70	3.72	0.91
24. การกำหนดให้มีการปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง	3.83	0.87	3.96	0.73	3.84	0.79
25. ความเหมาะสมของจำนวน หน่วยกิตในรายวิชาภาคทฤษฎี	3.88	0.66	4.20	0.76	3.60	0.96
26. ความเหมาะสมของจำนวน หน่วยกิตในรายวิชาภาคปฏิบัติ	3.72	0.65	3.60	0.86	3.27	0.80
27. จำนวนหน่วยกิตกับระยะเวลา ของหลักสูตร	3.58	0.80	3.88	0.72	3.48	1.00
เฉลี่ย	3.80	0.78	3.90	0.80	3.65	0.90

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของ

มหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์เห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 13 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.65$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 21 การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาเอก 43 หน่วยกิต ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.87$) และข้อ 27 จำนวนหน่วยกิตกับระยะเวลาของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.80$)

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมาก ได้แก่ข้อ 13-15 ข้อ 17 และข้อ 19-27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 13 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.67$) ส่วนข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 16 การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 7 หน่วยกิต ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 1.08$) และข้อ 18 การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.77$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมาก ได้แก่ข้อ 13-18 และข้อ 20-25 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 13 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.82$) ส่วนข้อที่บัณฑิตมีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 19 การกำหนดให้เรียนหมวดวิชาเฉพาะด้าน 104 หน่วยกิต ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 1.08$) และข้อ 26 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาภาคปฏิบัติ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.80$)

โดยสรุป อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้าน โครงสร้างของหลักสูตร ว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นนักศึกษามีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร ข้อ 16 การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 7 หน่วยกิต และข้อ 18 การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร ข้อ 19 การกำหนดให้เรียนหมวดวิชาเฉพาะด้าน 104 หน่วยกิต และข้อ 26 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต ในรายวิชาภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
28. ความสอดคล้องของเนื้อหา วิชากับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	3.75	0.77	3.88	0.66	3.60	0.86
29 ความสอดคล้องของเนื้อหา วิชาด้านทฤษฎี	3.69	0.71	4.04	0.73	3.63	0.74
30. ความสอดคล้องของเนื้อหา วิชาด้านปฏิบัติ	3.72	0.74	3.92	0.75	3.57	0.75
31. เนื้อหาวิชามีความทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบัน	3.50	0.69	3.92	0.76	3.48	0.61

ตาราง 7 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
32. เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.55	0.73	4.00	0.86	3.39	0.78
33. เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน	3.47	0.77	3.80	0.81	3.30	0.81
34. ความสมดุลของเนื้อหาวิชากับเวลาที่กำหนดให้เรียน	3.47	0.73	3.52	0.65	3.24	0.96
35. เนื้อหาวิชาส่งเสริมและเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจ	3.63	0.72	3.96	0.73	3.48	0.75
36. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจ	3.47	0.77	3.92	0.81	3.57	0.96
37. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้	3.47	0.65	3.56	0.87	3.33	0.77
38. เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับการนำไปประกอบอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน	3.48	0.60	3.80	0.76	3.33	0.59

ตาราง 7 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
39. เนื้อหาวิชาเหมาะสมสำหรับผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล	3.49	0.81	3.60	0.81	3.60	0.89
40. เนื้อหาวิชาสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างงานได้ด้วยตนเอง	3.50	0.73	3.32	0.74	3.09	0.63
41. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้	3.52	0.65	3.64	0.81	3.30	0.88
42. เนื้อหาวิชาตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อเข้ารับผิดชอบในการสร้างเสริมเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า	3.66	0.58	3.76	0.72	3.78	0.74
43. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	3.69	0.71	3.80	0.86	3.60	0.70
44. เนื้อหาในแต่ละรายวิชามีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	3.41	0.64	3.68	0.69	3.27	0.83

ตาราง 7 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
45. ความเหมาะสมของระยะเวลาฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง	3.88	0.74	4.12	0.72	3.57	1.00
เฉลี่ย	3.58	0.70	3.79	0.76	3.45	0.79

จากตาราง 7 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชา ของหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัย ศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์เห็นว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากได้แก่ ข้อที่ 28-32, 35, 40, 41-43, และ 45 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 45 ความเหมาะสมของระยะเวลาฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.74$) นอกนั้นอาจารย์มีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 44 เนื้อหาในแต่ละรายวิชามีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.64$)

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมาก ได้แก่ข้อ 28-39 และข้อ 41-45 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 45 ความเหมาะสมของระยะเวลาฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.72$) ส่วนข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 40 เนื้อหาวิชาสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างงานได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.74$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมาก ได้แก่ข้อ 28-30, 36, 39, 42-43 และข้อ 45 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 42 เนื้อหาวิชาตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อเข้ารับผิดชอบในการสร้างเสริมเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.74$) นอกนั้นบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 44 เนื้อหาในแต่ละรายวิชามีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.83$)

โดยสรุป อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นอาจารย์มีความคิดเห็นว่เนื้อหาวิชาของหลักสูตรข้อ 39 เนื้อหาวิชาเหมาะสมสำหรับผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล กับข้อ 44 เนื้อหาในแต่ละรายวิชามีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต อยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลาง ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ข้อ 40 เนื้อหาวิชาสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างงานได้ด้วยตนเองอยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลาง ส่วนบัณฑิตมีความคิดเห็นว่เนื้อหาวิชาของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์

คุณลักษณะของอาจารย์	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
46. อาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	3.89	0.76	3.92	0.49	3.78	0.85
47. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.80	0.78	4.00	0.57	3.84	0.56
48. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านทฤษฎีให้ผู้เรียน	3.69	0.78	3.92	0.70	3.48	0.79
49. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านปฏิบัติให้ผู้เรียน	3.75	0.77	3.88	0.60	3.54	0.79
50. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ	3.66	0.67	3.68	0.69	3.69	0.81
51 อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักนำเอาความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ	3.72	0.74	3.88	0.66	3.60	0.65

ตาราง 8 (ต่อ)

คุณลักษณะของอาจารย์	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
52. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ	3.47	0.87	3.68	0.90	3.45	0.93
เฉลี่ย	3.71	0.76	3.85	0.65	3.63	0.76

จากตาราง 8 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.71$, $SD = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์เห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 46 อาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.76$) ยกเว้นข้อ 52 ที่อาจารย์เห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์มีความเหมาะสมปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.47$, $SD = 0.87$)

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.85$, $SD = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์อยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 47 อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.57$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

ข้อ 50 อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 0.69$) กับข้อ 52 อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 0.90$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.63$, $SD = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์อยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมาก ในข้อ 46-47 และข้อ 49-51 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 47 อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.56$) นอกนั้นบัณฑิตมีความเห็นว่า คุณลักษณะของอาจารย์เหมาะสมในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ ข้อ 48 อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านทฤษฎีให้ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.79$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 52 อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.93$)

โดยสรุป อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 52 อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ ทั้งอาจารย์และบัณฑิตมีความเห็นว่าคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา
และบัณฑิต ที่มีต่อวัสดุการศึกษา ตำราเรียนและสถานที่เรียน

วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
53. ความเหมาะสมของอุปกรณ์ การเรียนการสอนสาขาวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ	3.38	0.83	3.04	0.79	2.72	0.71
54. ความเหมาะสมของเอกสาร ประกอบการสอน	3.44	0.80	3.12	0.72	3.03	0.88
55. ความเหมาะสมของตำรา เรียน	3.22	0.83	2.76	1.05	2.97	0.91
56. จำนวนตำราเรียนด้านภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจในห้อง สมุด	3.27	0.81	3.12	0.97	3.06	0.74
57. ความเหมาะสมของสื่อการ สอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจ	3.41	0.87	3.12	0.92	2.93	0.78
58. ความเหมาะสมของห้องปฏิบัติ การภาษาอังกฤษ	3.33	0.82	2.84	1.06	2.57	0.90
59. ความเหมาะสมของการจัดให้ บริการการใช้ห้องปฏิบัติการ ภาษาอังกฤษ	3.36	0.87	2.76	1.09	2.39	1.02
60. การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยเสริมการเรียนการสอน เช่น เทป วิดีทัศน์	3.50	1.00	2.96	1.17	2.75	0.90

ตาราง 9 (ต่อ)

วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
61. ความเหมาะสมของห้องเรียน	3.27	0.84	3.00	0.81	3.12	0.82
62. ขนาดของห้องเรียนกับจำนวน ผู้เรียน	3.08	0.87	3.32	0.55	3.09	0.91
63. ขนาดของห้องปฏิบัติการภาษา อังกฤษกับจำนวนผู้เรียน	3.22	0.89	2.92	0.95	2.75	0.83
เฉลี่ย	3.32	0.85	3.00	0.91	2.85	0.85

จากตาราง 9 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์เห็นว่าวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน มีความเหมาะสมมากเพียงข้อเดียว และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 60 การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเสริมการเรียนการสอน เช่น เทป วิดีทัศน์ ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 1.00$) นอกนั้นอาจารย์เห็นว่าวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 62 ขนาดของห้องเรียนกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{X} = 3.08$, $SD = 0.87$)

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อวัสดุการศึกษา ตำราเรียนและสถานที่เรียน ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, $SD = 0.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความเห็นต่อวัสดุการศึกษา ตำราเรียนและสถานที่เรียน อยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 62 ขนาดของห้องเรียนกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่

ข้อ 55 ความเหมาะสมของตำราเรียน ($\bar{X} = 2.76$, $SD = 1.05$) กับข้อ 59 ความเหมาะสมของการจัดให้บริการการใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.76$, $SD = 1.09$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, $SD = 0.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าวัสดุการศึกษา ตำราเรียนและสถานที่เรียนอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลางในข้อ 53-58 และข้อ 60-63 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 61 ความเหมาะสมของห้องเรียน ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.82$) ส่วนข้อที่บัณฑิตมีความเห็นว่าวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมในระดับน้อย และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 59 ความเหมาะสมของการจัดให้บริการการใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.39$, $SD = 1.02$)

โดยสรุป อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้น อาจารย์มีความคิดเห็นเห็นว่าวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน ข้อ 60 การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเสริมการเรียนการสอน เช่น เทป วีดิทัศน์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และบัณฑิตมีความคิดเห็นเห็นว่าวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน ข้อ 59 ความเหมาะสมของการจัดให้บริการการใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมในระดับน้อย

2.3 ด้านกระบวนการ ประเมินกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ดังแสดงในตาราง 10, 11, และ 12

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา
และบัณฑิต ที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
64. ความสอดคล้องของการจัด การเรียนการสอนกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.38	0.76	3.52	0.65	3.54	0.66
65. ความสอดคล้องของการจัดรูป แบบประสบการณ์วิชาชีพกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.33	0.71	3.48	0.77	3.27	0.71
66. การดำเนินการจัดการเรียน การสอนครบถ้วนตามที่กำหนด ไว้ในหลักสูตร	3.38	0.72	3.56	0.58	3.66	0.77
67. กระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจใน การปฏิบัติงานทั้งภาคธุรกิจ เอกชนและภาครัฐบาล	3.52	0.77	3.64	0.86	3.51	0.79
68. กระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ สร้างงานได้ด้วยตนเอง	3.38	0.83	3.68	0.74	3.54	0.79
69. กระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ ศึกษาต่อในระดับสูงทั้งใน และต่างประเทศได้	3.36	0.79	3.40	0.95	3.27	0.67

ตาราง 10 (ต่อ)

กระบวนการเรียนการสอน	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
70. กระบวนการเรียนการสอน ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลใน การเสริมสร้างเศรษฐกิจของ ชาติให้เจริญรุดหน้า	3.55	0.77	3.40	0.95	3.45	0.66
71. กระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับ ผิดชอบต่อตนเองและสังคม	3.41	0.80	3.44	0.65	3.54	0.79
72. กระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจสามารถวิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหาในการทำงาน	3.30	0.66	3.56	0.65	3.69	0.63
73. กระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักปรับ ตัวเข้ากับสังคมได้	3.30	0.71	3.48	0.82	3.57	0.66
74. ความเหมาะสมของการใช้ สื่อการสอนของอาจารย์	3.36	0.79	3.56	0.76	3.81	0.68
เฉลี่ย	3.39	0.75	3.52	0.76	3.52	0.71

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนของ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของ

มหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ในข้อ 67 และข้อ 70 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 70 กระบวนการเรียนการสอนตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.77$) นอกจากนี้อาจารย์เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 72 กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาในการทำงาน ($\bar{X} = 3.30$, $SD = 0.66$) กับข้อ 73 กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ($\bar{X} = 3.30$, $SD = 0.71$)

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอน ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมากในข้อ 64, 66-68, 72 และข้อ 74 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 68 กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 0.74$) ส่วนข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ข้อ 65, 69-71, และข้อ 73 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 69 กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้ ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.95$) กับข้อ 70 กระบวนการเรียนการสอนตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.95$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอน ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมาก ในข้อ 64, 66-68, และข้อ 71-74 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 74 ความเหมาะสมของการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.68$) ส่วนกระบวนการ

การเรียนการสอนของหลักสูตรที่บัณฑิตมีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อ 65 และข้อ 69-70 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 65 ความสอดคล้องของการจัดรูปแบบประสบการณ์วิชาชีพกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.71$) กับ ข้อ 69 กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้ ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.67$)

โดยสรุป ความคิดเห็นในด้านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร ของอาจารย์ แตกต่างจากของนักศึกษาและของบัณฑิต โดยที่อาจารย์มีความคิดเห็นในด้านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ส่วนนักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยข้อที่อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมมาก ได้แก่ข้อ 67 กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในการปฏิบัติงานทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล ส่วนข้อที่อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามี ความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ข้อ 65 ความสอดคล้องของการจัดรูปแบบประสบการณ์วิชาชีพกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และข้อ 69 กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา
และบัณฑิต ที่มีต่อการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
75. การวัดและประเมินผลการ ศึกษามีมาตรฐานชัดเจน	3.27	0.84	3.24	1.16	3.06	0.55
76. การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	3.86	0.72	3.40	0.76	3.54	0.90
77. การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของรายวิชา	3.75	0.48	3.52	0.58	3.75	0.61
78. การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.75	0.77	3.56	0.58	3.66	0.77
79. ความเหมาะสมของการวัด และประเมินผลทางด้านทฤษฎี ของผู้เรียน	3.69	0.66	3.48	0.71	3.66	0.64
80. ความเหมาะสมของการวัดและ ประเมินผลทางด้านปฏิบัติของ ผู้เรียน	3.66	0.79	3.36	0.63	3.45	0.56
81. การวัดและประเมินผลวัด ความสามารถการใช้ภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจในการ ปฏิบัติงานภาคธุรกิจเอกชน	3.52	0.81	3.40	0.76	3.57	0.93

ตาราง 11 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
82. การวัดและประเมินผลวัด ความสามารถการใช้ภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจในการ ปฏิบัติงานภาคีรัฐบาล	3.52	0.91	3.48	0.65	3.24	0.79
83. การวัดและประเมินผลวัด ความสามารถในการนำภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจไปใช้ใน การสร้างงานได้ด้วยตนเอง	3.27	0.84	3.48	0.77	3.15	0.90
84. การวัดและประเมินผลวัด ความสามารถในการนำ ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจไปใช้ในการ ศึกษาต่อในระดับสูง ทั้งในและต่างประเทศ	3.30	0.71	3.52	0.96	3.33	0.89
85. การวัดและประเมินผลสามารถ ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลใน การเสริมสร้างเศรษฐกิจของชาติ ให้เจริญรุดหน้า	3.41	0.80	3.48	0.82	3.30	0.58
86. การวัดและประเมินผลวัดความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	3.30	0.74	3.40	0.86	3.48	0.66

ตาราง 11 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
87. การวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองก่อนเรียน	3.22	0.79	3.44	0.91	3.48	0.79
88. การวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองหลังเรียน	3.25	0.77	3.52	1.04	3.57	0.75
89. ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการสอนของอาจารย์	3.11	0.85	3.32	1.10	2.66	0.89
90. การใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	3.13	0.93	3.16	1.10	2.75	0.79
เฉลี่ย	3.44	0.77	3.42	0.83	3.35	0.75

จากตาราง 11 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผลของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์เห็นว่าการวัดและประเมินผลของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ในข้อ 76-82 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 76 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.65$) นอกนั้นอาจารย์เห็นว่าการวัดและประเมินผลของหลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 89 ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการสอนของอาจารย์ ($\bar{X} = 3.11$, $SD = 0.85$)

นักศึกษา มีความคิดเห็นว่า การวัดและประเมินผลของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยรวมว่า มีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมาก ในข้อ 77-78, 84 และ 88 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 78 การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.58$) นอกนั้น นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าการ วัดและประเมินผลของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 90 การใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.16$, $SD = 1.10$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผลของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยรวมว่า มีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลของหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมาก ในข้อ 76-79, 81 และข้อ 88 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 77 การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.61$) นอกนั้นบัณฑิตมีความเห็น ว่าการวัดและประเมินผลของหลักสูตรเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 89 ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการสอนของอาจารย์ ($\bar{X} = 2.66$, $SD = 0.89$)

โดยสรุป อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นในด้านการวัดและ ประเมินผลของหลักสูตรสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อ 77 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และข้อ 78 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา
และบัณฑิต ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
91. การวางแผนการบริหาร หลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจอย่างมีระบบ	3.61	0.87	3.44	0.65	3.54	0.86
92. การจัดองค์กรในการบริหาร หลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจ	3.63	0.79	3.64	0.63	3.27	0.71
93. การจัดงบประมาณในการ บริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ	3.61	0.83	3.08	0.86	2.97	0.72
94. การจัดตารางการเรียนการ สอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจ	3.83	0.77	3.36	0.75	3.24	0.83
95. การคัดเลือกนักศึกษา	3.55	0.87	2.92	0.81	3.36	1.02
96. การลงทะเบียนเรียนของ นักศึกษา	3.36	0.79	3.08	0.64	3.15	0.83
97. การจัดอาจารย์ผู้สอน	3.69	0.78	3.36	0.63	3.39	0.74
98. การจัดอาจารย์ที่ปรึกษา	3.50	0.84	3.28	0.98	3.42	0.86
99. การจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่ม ประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา	3.19	0.88	2.56	1.04	2.66	1.16

ตาราง 12 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตร	อาจารย์ n = 36		นักศึกษา n = 25		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
100. การประสานงานกับสาขาวิชาอื่น	3.55	0.93	2.57	1.04	2.66	0.95
101. การจัดสถานที่ฝึกงานให้นักศึกษา	3.38	0.87	2.76	1.12	2.93	0.89
102. การจัดทำระบบข้อมูลของสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ	3.25	0.77	3.16	0.98	2.72	0.80
103. การพัฒนาอาจารย์ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.77	0.89	3.32	0.94	3.36	0.89
เฉลี่ย	3.53	0.83	3.12	0.85	3.13	0.86

จากตาราง 12 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์เห็นว่าการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ในข้อ 91-95, 97-98, 100 และข้อ 103 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 94 การจัดตารางการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.77$) นอกนั้นอาจารย์เห็นว่าการบริหารหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุดได้แก่ ข้อ 99 การจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.19$, $SD = 0.88$)

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมากเพียงข้อเดียว คือ ข้อ 92 การจัดองค์กรในการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.63$) นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 99 การจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 2.56$, $SD = 1.04$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$, $SD = 0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมากเพียงข้อเดียว คือ ข้อ 91 การวางแผนการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจอย่างมีระบบ ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 0.86$) นอกนั้นบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 99 การจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ นักศึกษา ($\bar{X} = 2.66$, $SD = 1.16$) กับข้อ 100 การประสานงานกับสาขาวิชาอื่น ($\bar{X} = 2.66$, $SD = 0.95$)

โดยสรุป อาจารย์มีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่นักศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกับอาจารย์ว่าการบริหารหลักสูตร ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ข้อ 92 การจัดองค์กรในการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกับอาจารย์ว่าการบริหารหลักสูตร ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ในข้อ 91 การวางแผนการบริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจอย่างมีระบบ มีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านผลผลิตของหลักสูตร ประเมินความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต ที่มีต่อประสิทธิภาพของบัณฑิต ทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และการปฏิบัติงานของบัณฑิต ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต ดังแสดงในตาราง 13, 14, 15 และ 16

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต ที่มีต่อประสิทธิภาพของบัณฑิต ทางด้านความรู้

ประสิทธิภาพของบัณฑิต ด้านความรู้	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต		บัณฑิต	
	n = 33		n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
104. ความรู้ในการนำเอาวิทยาการด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชน	3.70	0.51	3.63	0.78
105. ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและสร้างงานได้ด้วยตนเอง	3.57	0.66	3.54	0.71
106. ความรู้ในการที่จะศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ	3.42	0.66	3.27	0.76
107. ความรู้ทางด้านทฤษฎี	3.54	0.50	3.48	0.71
108. ความรู้ทางด้านปฏิบัติ	3.18	0.58	3.36	0.82

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านความรู้	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต n = 33		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
109. ความรู้ในการนำแนวความคิด และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ใน การปฏิบัติงาน	3.24	0.66	3.33	0.73
110. ความรู้เป็นที่ยอมรับของตลาด แรงงาน	3.39	0.60	3.39	0.78
เฉลี่ย	3.43	0.18	3.43	0.13

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, $SD = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้มีความเหมาะสมมากในข้อ 104 - 105 และข้อ 107 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 104 ความรู้ในการนำเอาวิทยาการด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชน ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.51$) นอกนั้นผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้มีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 108 ความรู้ทางด้านปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 0.58$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, $SD = 0.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้าน

ความรู้มีความเหมาะสมมาก ในข้อ 104-105 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 104 ความรู้ในการนำเอาวิทยาการด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชน ($\bar{X} = 3.63$, $SD = 0.78$) นอกนั้นบัณฑิตเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้มีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 106 ความรู้ในการที่จะศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.76$)

โดยสรุป ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่ามีความเหมาะสมปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อ 107 ความรู้ทางด้านทฤษฎี ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าความเหมาะสมมากแต่บัณฑิตเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง ส่วนข้อ 104 ความรู้ในการนำเอาวิทยาการด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตเห็นว่าเหมาะสมมากทั้งคู่ และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของ
 บัณฑิตและบัณฑิต ที่มีต่อประสิทธิภาพของบัณฑิต ทางด้านทักษะ

ประสิทธิภาพของบัณฑิต ด้านทักษะ	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต		บัณฑิต	
	n = 33		n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
111. ความชำนาญในการใช้ภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจในการ ทำงาน ทั้งภาครัฐและภาค เอกชน	3.39	0.70	3.42	0.70
112. ความชำนาญในการใช้ภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อการ ประกอบอาชีพและการสร้าง งานได้ด้วยตนเอง	3.30	0.68	3.30	0.72
113. ความชำนาญในการใช้ภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อการ ศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ	3.12	0.74	3.24	0.79
114. ความชำนาญในการฟังภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจ	3.30	0.63	3.39	0.89
115. ความชำนาญในการพูดภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจ	3.09	0.67	3.36	0.82
116.ความชำนาญในการอ่านภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจ	3.51	0.50	3.57	0.71
117. ความชำนาญในการเขียนภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจ	3.21	0.60	3.24	0.90
เฉลี่ย	3.27	0.64	3.36	0.79

จากตาราง 14 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะ อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.27, SD = 0.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะมีความเหมาะสมมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในข้อ 116 เพียงข้อเดียวคือ ความชำนาญในการอ่านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.51, SD = 0.50$) นอกนั้นผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะมีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 113 ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.12, SD = 0.74$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะ อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.36, SD = 0.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะมีความเหมาะสมมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในข้อ 116 เพียงข้อเดียว คือ ความชำนาญในการอ่านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.57, SD = 0.71$) นอกนั้นบัณฑิตเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะมีความเหมาะสมปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ข้อ 113 ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.24, SD = 0.79$) และข้อ 117 ความชำนาญในการเขียนภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.24, SD = 0.90$)

โดยสรุป ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะ อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่า ในภาพรวมแล้วมีความเหมาะสมปานกลาง โดยมีความเหมาะสมมากและเหมาะสมปานกลางเหมือนกันในทุกข้อ

ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 121 มีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.52$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 118 มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.54$) และข้อ 123 บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.59$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านเจตคติ อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านเจตคติมีความเหมาะสมมากในข้อ 119-125 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 125 มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.63$) ข้อที่บัณฑิตเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านเจตคติมีความเหมาะสมปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมีเพียงข้อ 118 เพียงข้อเดียว คือ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.71$)

โดยสรุป ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตมีความเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิต ทางด้านเจตคติอันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่ามีความเหมาะสมมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อ 118 มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน ที่ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก แต่บัณฑิตเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของ
บัณฑิตและบัณฑิต ที่มีต่อประสิทธิภาพของบัณฑิต ทางด้านการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพของบัณฑิต ด้านการปฏิบัติงาน	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต n = 33		บัณฑิต n = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
126. สามารถปฏิบัติงานด้านภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจได้ทั้งภาค รัฐและเอกชน	3.57	0.50	3.57	0.66
127. สามารถประยุกต์ความรู้ทั้งภาค ทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจมาใช้ในการ ปฏิบัติงาน	3.42	0.56	3.54	0.71
128. สามารถนำแนวความคิดและ วิธีการใหม่ ๆ ทางด้านภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจมาใช้ในการ ปฏิบัติงาน	3.39	0.60	3.39	0.74
129. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เกี่ยวกับการทำงานด้าน ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ	3.27	0.62	3.42	0.56
130. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.93	0.49	3.48	0.75
131. สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	3.81	0.58	3.69	0.91
132. ตรงต่อเวลา	3.84	0.66	3.90	0.80
เฉลี่ย	3.60	0.57	3.62	0.73

จากตาราง 16 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการปฏิบัติงานอันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิต ทางด้านการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมมาก ในข้อ 126 และข้อ 130-132 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อ 130 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.49$) ส่วนข้อที่ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ข้อ 127-129 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 129 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกี่ยวกับการทำงาน ด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.62$)

บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการปฏิบัติงาน อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.62$, $SD = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมมาก ในข้อ 126-127 และข้อ 131-132 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 132 ตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.80$) ข้อที่บัณฑิตเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ข้อ 128-130 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ข้อ 128 สามารถนำแนวความคิดและวิธีการใหม่ ๆ ทางด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจมาใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.74$)

โดยสรุป ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการปฏิบัติงาน อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่ามีความเหมาะสมมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อ 127 สามารถประยุกต์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจมาใช้ในการปฏิบัติงาน ที่ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง แต่บัณฑิตเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก และข้อ 130 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ที่ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก แต่บัณฑิตเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

3.1 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร ดังแสดงในตาราง 17-24

ตาราง 17 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
อาจารย์ (N=36)		
1. ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ชัดเจน และครอบคลุมการเรียนการสอน	6	16.67
2. ควรพัฒนาและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร 2 ปีต่อครั้ง เพื่อให้ทันสมัยและสนอง ตอบความต้องการของสังคม	4	11.11
3. ควรปรับวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนและสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร	4	11.11
นักศึกษา (N=25)		
1. ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่านี้	1	4.00
2. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยมากกว่านี้	1	4.00

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
บัณฑิต (N=33)		
1. วัดดูประสงค์มีความเหมาะสม	3	9.09
2. ควรเน้นวัดดูประสงค์ของหลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจอย่างแท้จริง	2	6.06

จากตาราง 17 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นและได้เสนอแนะว่า วัดดูประสงค์มีความเหมาะสม แต่ควรกำหนดวัดดูประสงค์ของหลักสูตรให้ชัดเจนและครอบคลุมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจอย่างแท้จริง ควรพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร 2 ปีต่อครั้งเพื่อให้ทันสมัย และสนองตอบความต้องการของสังคม นอกจากนี้ควรปรับวัดดูประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร โดยเน้นภาคปฏิบัติให้มากขึ้น

ตาราง 18 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
อาจารย์ (N=36)		
1. ควรเน้นในเรื่องที่นำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน	3	8.33
2. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปควรเพิ่มรายวิชาให้เลือกเรียนมากกว่านี้	3	8.33
3. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปควรเพิ่มสัดส่วนในด้านภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	3	8.33

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
4. โครงสร้างของหลักสูตรควรเด่นชัดในวิชาชีพธุรกิจ		
ให้มาก	2	5.56
นักศึกษา (N=25)		
1. ควรเพิ่มวิชาพื้นฐานภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	2	8.00
2. ควรเพิ่มชั่วโมงสนทนาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	1	4.00
บัณฑิต (N=33)		
1. ควรเพิ่มวิชาเอกให้มากขึ้น	4	12.12
2. การกำหนดหน่วยกิตกลุ่มวิชาภาษาน้อยเกินไป	4	12.12
3. โครงสร้างของหลักสูตรดีแล้ว แต่ควรปรับปรุง		
และพัฒนาอยู่เสมอ	2	6.06

จากตาราง 18 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นและได้เสนอแนะว่า โครงสร้างของหลักสูตรดีแล้ว แต่ควรปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ ควรเน้นในเรื่องที่นำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปควรเพิ่มรายวิชาให้เลือกเรียนและเพิ่มวิชาพื้นฐานภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ตลอดจนหลักสูตรควรเด่นชัดในวิชาชีพธุรกิจให้มาก การกำหนดหน่วยกิตกลุ่มวิชาภาษายังน้อยเกินไป ควรเพิ่มวิชาเอกและชั่วโมงสนทนาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

ตาราง 19 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตเกี่ยวกับ
เนื้อหาวิชาของหลักสูตรจาก แบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
อาจารย์ (N=36)		
1. ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย สอดคล้องกับสังคมปัจจุบันและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้	15	41.67
2. ควรพิจารณานำวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันมา รวมกัน และเพิ่มวิชาที่เป็นประโยชน์กับสังคม ปัจจุบัน	2	5.56
3. ควรให้มีการวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตรวมอยู่ ในเนื้อหาวิชาด้วย	2	5.56
นักศึกษา (N=25)		
1. ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้เป็นปัจจุบัน	3	12.00
2. ควรจะมีเนื้อหาเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจมากกว่านี้	1	4.00
บัณฑิต (N=33)		
1. ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาในภาคปฏิบัติให้มากขึ้น	2	6.06
2. ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะด้านให้มากขึ้น และสอดคล้องกับการทำงานในปัจจุบัน	2	6.06
3. บางวิชามีเนื้อหาคล้ายคลึงกันมากเกินไป ควรปรับรวมกัน	2	6.06

จากตาราง 19 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตส่วนใหญ่
มีความคิดเห็นและได้เสนอแนะว่า ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย สอดคล้องกับ
สังคมปัจจุบันและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ควรพิจารณานำวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันมา
รวมกัน และเพิ่มวิชาที่เป็นประโยชน์กับสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาในภาค

ปฏิบัติ และเนื้อหาวิชาเฉพาะด้านให้สอดคล้องกับการทำงานในปัจจุบัน ควรจะมีเนื้อหาวิชาเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจมากกว่านี้ และควรให้มีการวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตรวมอยู่ในเนื้อหาวิชาด้วย

ตาราง 20 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
อาจารย์ (N=36)		
1. ควรเป็นอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ จบการศึกษา และมีประสบการณ์ตรงกับสาขาวิชาชีพ	12	33.33
2. อาจารย์ภาคภาษาต่างประเทศควรได้รับการอบรมด้านภาษาอังกฤษธุรกิจทุกคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน	4	11.11
3. อาจารย์ภาคภาษาต่างประเทศควรได้รับการฝึกอบรมจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น	4	11.11
4. ควรมีวุฒิน้อยอย่างน้อยปริญญาโท	3	8.33
นักศึกษา (N=25)		
1. ควรสละเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษามากกว่านี้ และเท่าเทียมกัน	5	20.00
2. ควรคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณภาพ	1	4.00

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
บัณฑิต (N=33)		
1. อาจารย์ควรมีวุฒิต่ำปริญญาโท	3	9.09
2. ควรเป็นบุคคลที่ใจดีและเตรียมการสอนสม่ำเสมอ	3	9.09
3. อาจารย์หมวดภาษาอังกฤษควรได้มีการศึกษาและ ดูงานจากต่างประเทศมากขึ้น	3	9.09

จากตาราง 20 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและได้เสนอแนะว่า คุณลักษณะของอาจารย์ควรเป็นอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ จบการศึกษา และมีประสบการณ์ตรงกับสาขาวิชาชีพ นอกจากนี้อาจารย์ภาคภาษาต่างประเทศควรได้รับการอบรมด้านภาษาอังกฤษธุรกิจทุกคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน และควรได้รับการศึกษาดูงานจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ควรมีวุฒิต่ำปริญญาโท ควรสละเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาให้มากกว่านี้และเท่าเทียมกัน ตลอดจนควรคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณภาพ ใจดีและเตรียมการสอนสม่ำเสมอ

ตาราง 21 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตเกี่ยวกับวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนจากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
อาจารย์ (N=36)		
1. ควรมีวัสดุการศึกษาที่ทันสมัย	5	13.89
2. การจัดห้องเรียนยังขาดความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์ประกอบการสอนที่มีประสิทธิภาพ	5	13.89

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
3. สถานที่เรียนต้องเพียงพอและทันสมัยหรือสามารถ เรียนจากสถานการณืจำลองได้	3	8.33
4. สถานที่เรียนต้องสะดวกสบายและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี เหมาะแก่การเรียนการสอนมากที่สุด	3	8.33
5. ควรมีตำราเรียนในสาขาวิชาชีพให้มากพอที่จะ เสริมความรู้ทางด้านธุรกิจ	2	5.56
นักศึกษา (N=25)		
1. ควรมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการภาษา สื่อการสอน อุปกรณ์ที่ดีและทันสมัย ให้พอกับจำนวนนักศึกษา	9	36.00
2. ห้องปฏิบัติการภาษาน้อยเกินไป	4	16.00
3. ควรมีวัสดุการศึกษา ตำราเรียน ที่สอดคล้องกับสภาพ ของเทคโนโลยีปัจจุบัน	4	16.00
บัณฑิต (N=33)		
1. อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการภาษา เก่ามาก ล้าสมัย ส่วนใหญ่เสีย ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	10	30.30
2. ตำราเรียนมีน้อยเกินไป ควรเปลี่ยนให้สอดคล้อง กับสังคมปัจจุบัน	6	18.18
3. ห้องเรียนภาษาอังกฤษมีจำนวนนักศึกษามากเกินไป	6	18.18

จากตาราง 21 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความ
คิดเห็นและได้เสนอแนะว่า ควรมีวัสดุการศึกษาเพียงพอ ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพของ
เทคโนโลยีปัจจุบัน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการภาษาควรจัดให้มีนักศึกษาไม่มากเกินไป
ตลอดจนต้องสะดวกสบายและมีสิ่งแวดล้อมที่ดีเหมาะแก่การเรียนการสอนมากที่สุด การจัด

ห้องเรียนยังขาดความพร้อมด้านสื่ออุปกรณ์ประกอบการสอนที่มีประสิทธิภาพ และควรมีตำราเรียนในสาขาวิชาชีพให้มากพอที่จะเสริมความรู้ทางด้านธุรกิจ ที่เป็นอยู่ในห้องปฏิบัติการภาษาน้อยเกินไป อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการภาษาเก่ามาก ล้าสมัย ส่วนใหญ่เสีย ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ตำราเรียนมีน้อยเกินไป ควรเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน

ตาราง 22 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
อาจารย์ (N=36)		
1. ควรเน้นทักษะฟัง พูด อ่านและเขียนอย่างจริงจัง	6	16.67
2. ต้องมีเทคนิคกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	5	13.89
3. กระบวนการเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติให้มาก	3	8.33
4. ควรให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองให้มาก		
การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยจะได้ผลดีกว่ากลุ่มใหญ่	2	5.56
นักศึกษา (N=25)		
1. กระบวนการเรียนการสอนควรมีระบบและระเบียบมากขึ้น	4	16.00
2. ควรมีสื่อการสอนที่ดีและทันสมัย	3	12.00
บัณฑิต (N=33)		
1. ควรเน้นทักษะฟัง พูด อ่านและเขียนจากเอกสารธุรกิจให้มาก	8	24.24

จากตาราง 22 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นและได้เสนอแนะว่า กระบวนการเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติ และต้องมีเทคนิคกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้มากขึ้น ควรให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองให้มาก การเรียนเป็นกลุ่มย่อยจะได้ผลดีกว่ากลุ่มใหญ่ ควรเน้นทักษะฟัง พูด อ่านและเขียนจากเอกสารทางธุรกิจอย่างจริงจัง ตลอดจนควรมีระบบและระเบียบมากขึ้น นอกจากนี้ควรมีสื่อการสอนที่ดีและทันสมัยด้วย

ตาราง 23 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
อาจารย์ (N=36)		
1. ควรให้ความสำคัญในการวัดผลภาคปฏิบัติ	7	19.44
2. ควรมีการวัดผลแนวลึก	3	8.33
3. จะต้องจัดการวัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของวิชาอย่างเคร่งครัด	2	5.56
นักศึกษา (N=25)		
1. ควรมีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ไม่ลำเอียง	2	8.00
บัณฑิต (N=33)		
1. ควรวัดผลด้านปฏิบัติอย่างยุติธรรม	2	6.06
2. การประเมินผลควรมีการทดสอบบ่อยกว่านี้	2	6.06

จากตาราง 23 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นและได้เสนอแนะว่า การวัดและประเมินผลควรให้ความสำคัญในการวัดผลภาคปฏิบัติ

ควรมีการวัดผลแนวลึก โดยจะต้องจัดการวัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของวิชาอย่างเคร่งครัด ควรมีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ไม่ลำเอียง ควรมีการทดสอบบ่อยกว่านี้ และควรวัดผลด้านปฏิบัติอย่างยุติธรรม

ตาราง 24 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตเกี่ยวกับ
การบริหารหลักสูตร จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
อาจารย์ (N=36)		
1. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน	8	22.22
2. ควรปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับวิชาที่เปิดสอน คือรวมวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายกันเข้าด้วยกัน แล้วเปิดวิชาใหม่ที่มีประโยชน์ให้มากขึ้น	6	16.67
3. ควรประเมินผลหลักสูตรทุก ๆ 2 ปี	5	13.89
นักศึกษา (N=25)		
1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน	6	24.00
2. ควรมีการประเมินหลักสูตรทุกปี	1	4.00
บัณฑิต (N=33)		
1. ควรเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษธุรกิจมาบรรยายเสริมหลักสูตร	7	21.20
2. ควรเน้นให้นักศึกษาดูงานนอกสถานที่มากขึ้น	5	15.15

จากตาราง 24 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นและได้เสนอแนะว่า การบริหารหลักสูตรควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน และควรปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับวิชาที่เปิดสอน คือรวมวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายกันเข้าด้วยกัน แล้วเปิดวิชาใหม่ที่มีประโยชน์ให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรประเมินผลหลักสูตรทุก ๆ 2 ปี และมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ ธุรกิจมาบรรยายเสริมหลักสูตร และเน้นให้นักศึกษาดูงานนอกสถานที่มากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในด้านประสิทธิภาพของบัณฑิต ดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต เกี่ยวกับประสิทธิภาพของบัณฑิต จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
ผู้บังคับบัญชา (N = 33)		
1. ควรฝึกให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	8	24.24
2. ควรเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ด้านการปฏิบัติงาน	5	15.15
3. ควรจัดการศึกษาดูงานต่างประเทศระยะสั้นไว้ในหลักสูตรด้วย	5	15.15
4. ควรส่งเสริมให้บัณฑิตรู้จักใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย	3	9.09
บัณฑิต (N = 33)		
1. ประสิทธิภาพของบัณฑิตมีความเหมาะสม	9	27.27

จากตาราง 25 แบบสอบถามปลายเปิด ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็น และได้เสนอแนะว่า ควรฝึกให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่าง สม่ำเสมอ ควรเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ด้านการปฏิบัติงาน และควรจัดการศึกษาดูงาน ต่างประเทศระยะสั้นไว้ในหลักสูตรด้วย ควรส่งเสริมให้บัณฑิตรู้จักใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ส่วนบัณฑิตมีความคิดเห็นและได้เสนอแนะว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตเหมาะสมแล้ว

สรุปการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นรายด้านและโดยรวม ดังแสดงในตาราง 26, 27, 28, 29 และ 30

ตาราง 26 ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีต่อ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ความคิดเห็น	อาจารย์ N = 36		นักศึกษา N = 25		บัณฑิต N = 33		ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต N = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านบริบท	3.82	0.67	3.91	0.71	3.74	0.71	-	-
ด้านปัจจัยเบื้องต้น	3.60	0.77	3.63	0.78	3.39	0.82	-	-
ด้านกระบวนการ	3.45	0.78	3.35	0.81	3.33	0.77	-	-
ด้านผลผลิตของหลักสูตร	-	-	-	-	3.55	0.72	3.53	0.58

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในด้านบริบทว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นในด้านปัจจัยเบื้องต้นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นในด้านกระบวนการว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อผลผลิตของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 27 ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตที่มีต่อด้านบริบท

ด้านบริบท	อาจารย์ N = 36		นักศึกษา N = 25		บัณฑิต N = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.82	0.67	3.91	0.71	3.74	0.71

จากตาราง 27 อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 28 ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตที่มีต่อด้านปัจจัยเบื้องต้น

ด้านปัจจัยเบื้องต้น	อาจารย์ N = 36		นักศึกษา N = 25		บัณฑิต N = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
โครงสร้างของหลักสูตร	3.80	0.78	3.90	0.80	3.65	0.90
เนื้อหาวิชาของหลักสูตร	3.58	0.70	3.79	0.76	3.45	0.79
คุณลักษณะของอาจารย์	3.71	0.76	3.85	0.65	3.63	0.76
วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน	3.32	0.85	3.00	0.91	2.85	0.85

จากตาราง 28 อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 29 ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตที่มีต่อด้านกระบวนการของหลักสูตร

ด้านกระบวนการ	อาจารย์ N = 36		นักศึกษา N = 25		บัณฑิต N = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
กระบวนการเรียนการสอน	3.39	0.75	3.52	0.76	3.52	0.71
การวัดและประเมินผล	3.44	0.77	3.42	0.83	3.35	0.75
การบริหารหลักสูตร	3.53	0.83	3.12	0.85	3.13	0.86

จากตาราง 29 อาจารย์มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 30 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิตที่มีต่อด้านประสิทธิภาพของบัณฑิต

ด้านประสิทธิภาพของบัณฑิต	ผู้บังคับบัญชา		บัณฑิต	
	N = 25		N = 33	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านความรู้	3.43	0.59	3.43	0.75
ด้านทักษะ	3.27	0.64	3.36	0.79
ด้านเจตคติ	3.84	0.53	3.79	0.64
ด้านการปฏิบัติงาน	3.60	0.57	3.62	0.73

จากตาราง 30 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตในด้านความรู้และในด้านทักษะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนในด้านเจตคติกับในด้านการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มี ความมุ่งหมาย เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย อาจารย์ จำนวน 36 คน นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน บัณฑิต จำนวน 33 คน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 33 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 127 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียนและสถานที่เรียน ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการบริหารหลักสูตร ด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิตในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลจริงเกี่ยวกับสัดส่วนระหว่างอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา และสัดส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษรวมกันต่อนักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตและ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ที่ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอกซ์ (Statistical Package for Social Sciences - Version X) ในการคำนวณหา

ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลจริงเกี่ยวกับสัดส่วนระหว่างอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา และสัดส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษรวมกันต่อนักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า สัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 7 และ สัดส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษรวมกันต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 6

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ที่ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีดังนี้

ด้านบริบท อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ อาจารย์มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผลของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่นักศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิตของหลักสูตร ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านเจตคติ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการปฏิบัติงาน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลจากการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ข้อมูลจริงเกี่ยวกับสัดส่วนระหว่างอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา และสัดส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษรวมกันต่อนักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า สัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 7 และ สัดส่วนอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษรวมกันต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 6 ซึ่งคณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในการขออนุญาตดำเนินการเปิดสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจใช้เกณฑ์ระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 15 ดังนั้น สัดส่วนระหว่างอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 7 และสัดส่วนระหว่างอาจารย์ประจำกับอาจารย์พิเศษรวมกันต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 6 อยู่ในเกณฑ์ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุมกำหนดไว้ จากสัดส่วนดังกล่าวจะเห็นว่า จำนวนอาจารย์หนึ่งคนต่อนักศึกษา 6 - 7 คน จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ อาจารย์มีเวลาควบคุมดูแลและเอาใจใส่นักศึกษาได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาที่จบออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ที่ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีดังนี้

ด้านบริบท จากผลการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตั้งอยู่บนพื้นฐานและหลักการทางด้านการศึกษา และตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริงที่มีความถูกต้องอยู่ในระดับค่อนข้างสูงสามารถนำไปปฏิบัติได้ และมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อเข้ารับผิดชอบในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ สังัด อุทรานันท์ (2532 : 211-212) ที่กล่าวไว้ว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีนั้น วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของการศึกษาอย่างถูกต้อง ได้แก่ พื้นฐานทางปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา และธรรมชาติของความรู้ นอกจากนี้ ยังต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมสามารถสนองตอบความต้องการของสังคมและชาติ โดยมุ่งให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดีของชาติ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะต้องมุ่งสร้างเสริม ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนคุณลักษณะของผู้เรียน ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางสติปัญญา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีวินัย และมีคุณธรรมควบคู่กันไป และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะต้องมีความชัดเจน มีความต่อเนื่อง มีความยืดหยุ่น และสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป แม้จากแบบสอบถามปลายปิดผู้ตอบจะเห็นว่าวัตถุประสงค์เหมาะสมมาก แต่ก็ยังได้เสนอแนะว่าควรกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ชัดเจน และครอบคลุมการเรียนการสอน และควรพัฒนาและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2 ปีต่อครั้ง เพื่อให้ทันสมัยและสนองตอบตามความต้องการของสังคม

ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงว่า โครงสร้างของหลักสูตรตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดนั้น โดยรวมมีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 7 หน่วยกิต และการกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิตนั้น มีความเหมาะสมปานกลาง อาจเป็นเพราะนักศึกษาเห็นว่ากลุ่มวิชาสังคมศาสตร์มีจำนวนหน่วยกิตมากไป และกลุ่มวิชาภาษามีจำนวนหน่วยกิตน้อยไป เมื่อเทียบกับการนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการประกอบอาชีพ ดังนั้นจึงมีความเห็นว่าการจัดจำนวนหน่วยกิตทั้งสองกลุ่มวิชามีความเหมาะสมปานกลาง และบัณฑิตมีความเห็นว่าการกำหนดให้เรียนวิชาเฉพาะด้าน 104 หน่วยกิต ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาภาคปฏิบัติ และจำนวนหน่วยกิตกับระยะเวลาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า โครงสร้างของหลักสูตรควรปรับปรุงวิชาพื้นฐานเฉพาะด้านและวิชาพื้นฐานทั่วไป ดังนั้น การที่บัณฑิตมีความคิดเห็นดังนี้อาจเป็นเพราะหลังจากที่ได้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เมื่อไปปฏิบัติงานได้พบว่าตนเองยังขาดทักษะในการปฏิบัติงานอยู่มาก จึงมีความเห็นว่าการฝึกทักษะภาคปฏิบัติน้อยไป คืออยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นว่าสอดคล้องกับนักศึกษาปัจจุบันที่เสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิดว่าควรเพิ่มชั่วโมงสนทนาภาษาอังกฤษให้มากขึ้นด้วย

ในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ความสมดุลของเนื้อหาวิชากับเวลาที่กำหนดให้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับการนำไปประกอบอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน เนื้อหาวิชาเหมาะสมสำหรับผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล และเนื้อหาในแต่ละรายวิชาปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง การที่อาจารย์มีความคิดเห็นดังกล่าวอาจเป็นเพราะอาจารย์เห็นว่า เนื้อหาวิชาของหลักสูตรในส่วนดังกล่าวควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ และการที่นักศึกษา

มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างงานได้ด้วยตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะนักศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างงานได้ด้วยตนเองเพียงบางส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลรัตน์ จรัสศรี (2525 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาทุกกลุ่มสาขาวิชาเห็นว่า ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนสาขาวิชาเฉพาะ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จึงควรมีการจัดการสอนภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาซึ่งสอดคล้องกับแรงจูงใจและความสนใจของผู้เรียน คือถ้าผู้เรียนไปประกอบอาชีพด้านใดก็สอนภาษาอังกฤษในรูปแบบที่จำเป็นต้องใช้ อาชีพนั้น จะทำให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทางเนื้อหาวิชาการของสาขาได้เป็นการใช้ทรัพยากรทางเวลา บุคคล และเงินที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาชีพให้ทันกับยุคสมัยสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ควรให้มีการวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตรวมอยู่ในเนื้อหาวิชาด้วย

สำหรับคุณลักษณะของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ที่จบการศึกษาออกไปสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้น้อย และมีความเห็นว่าอาจารย์ควรได้รับการพิจารณาเพิ่มประสบการณ์ด้วยการศึกษาต่อ การดูงานและการฝึกงานให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านทฤษฎีให้ผู้เรียน และอาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางนั้น บัณฑิตอาจพิจารณาจากความรู้และบทบาทของอาจารย์ผู้สอน ว่าอาจารย์ควรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เลือกวิธีการสอน เลือกวัสดุการศึกษาและตำราเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ตลอดจนจัดการประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนการสอนในแต่ละวิชาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 11) และ สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 12) ที่ให้ความเห็นว่า ผู้สอน

นับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เพราะผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด ปฐกัมม์ ชี้นำ เป็นผู้เลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เลือกวัสดุอุปกรณ์ จัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน และดำเนินการประเมินผลให้บรรลุถึงเป้าหมายของการศึกษา

ส่วนวัสดุการศึกษา ตำราเรียนและสถานที่เรียน พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดสรรจำนวนวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนไม่สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่รับเข้ามาในแต่ละปี ซึ่งมีการรับนักศึกษาเพิ่มขึ้นแต่ไม่ได้เพิ่มการจัดซื้อวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน จึงทำให้อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเสริมการเรียนการสอน เช่น เทป วีดิทัศน์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเพียงข้อเดียว แต่เป็นระดับมากที่สุดที่อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 3.50$) นอกจากนั้นยังพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมปานกลางทุกข้อ แต่บัณฑิตมีความเห็นว่า ความเหมาะสมของการจัดให้บริการการใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะบัณฑิตเมื่อออกไปทำงานได้เห็นการจัดให้บริการการใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพมากกว่าเมื่อเทียบกับการจัดการให้บริการการใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

อนึ่ง เมื่อพิจารณาจากข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นควรปรับปรุงวัสดุการศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพของเทคโนโลยีปัจจุบันอาจเป็นเพราะความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีรวดเร็วมาก ทำให้มหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนไม่ทัน จะเห็นว่าทั้งอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นตรงกัน ดังนั้น ผู้บริหารสถาบันควรจะต้องพิจารณาด้านวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภากร บุญสม (2536 : 95) ที่พบว่า การจัดสรรวัสดุการศึกษาไม่สามารถจัดหาหรือปรับเปลี่ยนได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมปัจจุบัน

ด้านกระบวนการ อาจารย์มีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการให้มหาวิทยาลัยศรีปทุม จัดดำเนินการเรื่องการพัฒนาอาจารย์ให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะในกรณีที่อาจารย์มีวุฒิต่ำกว่าเกณฑ์ มหาวิทยาลัยควรได้จัดให้อาจารย์ได้มีการฝึกงานเฉพาะทางหรือศึกษาเพิ่มเติมในต่างประเทศให้มากขึ้น นอกจากนี้อาจารย์มีการะงานสอนมากเกินไป ในการสอนภาคปฏิบัติจึงไม่มีเวลาอุทิศตัวเต็มที่ ทำให้อาจารย์มองว่ากระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ส่วนนักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาและบัณฑิตมีความพึงพอใจในกระบวนการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุมแล้ว และอาจจะเปรียบเทียบกับกระบวนการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจะมีความแตกต่างกันอย่างมากจึงมีความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ความสอดคล้องของการจัดรูปแบบประสบการณ์วิชาชีพกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้ กระบวนการเรียนการสอนตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวเข้าสู่สังคมได้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับบัณฑิตมีความคิดเห็นว่า ความสอดคล้องของการจัดรูปแบบประสบการณ์วิชาชีพกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้ และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากทั้งนักศึกษาและบัณฑิตอาจมีความเห็นว่า กระบวนการเรียนการสอนควรเพิ่มการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานได้มากขึ้น นอกจากนี้ กระบวนการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อนึ่ง เนื่องจากหลักสูตรนี้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2532 ดังนั้น เมื่อนักศึกษาและบัณฑิตเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ปัจจุบัน จึงทำให้มีความ

เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2529 : 1) ที่กล่าวว่า หลักสูตรเป็นเสมือนแผนการศึกษาที่วางไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ใช้ได้ดีในสมัยหนึ่งกับสภาพสังคมหนึ่ง ในกาลต่อมาย่อมจะล้าสมัยเพราะความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของสังคม หลักสูตรที่ดีจะต้องมีลักษณะที่ยืดหยุ่น และสามารถปรับเปลี่ยนได้ ต้องทันต่อเหตุการณ์และเป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ด้วย

การวัดและประเมินผล อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสอดคล้องกันโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการวัดและประเมินผลบางประเด็นยังไม่เป็นที่พอใจ เช่น การประเมินความรู้ทางด้านปฏิบัติของผู้เรียน อาจารย์บางท่านอาจจะมีคำถามว่า เนื่องจากผลการวัดผลทางด้านปฏิบัติขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการวัดและประเมินผลเอง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของรายวิชา และเนื้อหาวิชา ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลทางด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติของผู้เรียน การวัดและประเมินผลวัดความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในการปฏิบัติงานภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาและเนื้อหาวิชา วัดความสามารถในการนำความรู้ด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองหลังเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของรายวิชา และเนื้อหาวิชา ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลทางด้านทฤษฎีของผู้เรียน การวัดและประเมินผลวัดความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในการปฏิบัติงานภาคธุรกิจเอกชน และการวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองหลังเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อนึ่ง เนื่องจากการวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร เพราะเป็นการวัดประสิทธิภาพของหลักสูตร หากส่วนประกอบอื่น ๆ ของหลักสูตรเหมาะสมมาก แต่การวัดและประเมินผลของหลักสูตรโดยรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง ย่อมเป็นเครื่องบ่งชี้ถึง

ประสิทธิภาพของผลผลิตของหลักสูตรโดยรวมว่าอยู่ในระดับปานกลางไปด้วยได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทัศนีย์ วิวัฒน์ปฐพี (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมแต่เนื้อหา รายวิชา เน้นทางด้านทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ วัสดุ การศึกษามีปริมาณไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ดังนั้น จึงทำให้การสอนของอาจารย์ได้ผล เป็นที่น่าพอใจน้อย ประสิทธิภาพของบัณฑิตที่พึงประสงค์ค่อนข้างต่ำ

ส่วนด้านการบริหารหลักสูตร อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกันโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อศึกษาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความ เห็นว่าการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสถานที่ ฝึกงานนักศึกษา และการจัดทำระบบข้อมูลของสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นว่าสิ่งที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลางนั้น มีความเกี่ยวข้องกับจำนวนนักศึกษาและเวลา เนื่องจากมีจำนวนนักศึกษามากทำให้เวลาและ สถานที่ถูกจำกัดลงอาจทำให้การลงทะเบียนล่าช้า จัดสถานที่ฝึกงานไม่เพียงพอหรือไม่ เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และการจัดทำข้อมูลนักศึกษาล่าช้า ทำให้การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง ดังนั้นการบริหารหลักสูตรควรปรับให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยต้องให้มีความพร้อมตลอดเวลา ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535 : 29 - 30) กล่าวว่า การบริหาร หลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่องกระบวนการหนึ่งของวงจรการพัฒนาหลักสูตร การดำเนินการตามแผนต่าง ๆ เช่น การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนจะต้องมีความพร้อมอยู่เสมอ

ด้านผลผลิตของหลักสูตร ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต มีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้และประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต คาดหวังต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตไว้สูง คือบัณฑิตควรมีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติสูง จึงจะทำงานให้กับผู้ว่าจ้างได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภากร บุญสม และ เกษกานดา สุภาพจน์ ที่พบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตถึงแม้มีความพึงพอใจ ต่อประสิทธิภาพของบัณฑิต แต่ก็มีความคาดหวังที่ต้องการจะได้บัณฑิตที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (อาภากร บุญสม. 2536 : 95 ; เกษกานดา สุภาพจน์. 2533 : 187) จึงทำให้

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามมีบางประเด็นที่บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก เช่น บัณฑิตมีความรู้ในการนำเอาวิทยาการด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตได้ประเมินความรู้ความสามารถของตนจากการที่ได้เรียนรู้อยู่มาว่าสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 2) ที่กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีควรส่งเสริมให้อีกตบุคคลได้พัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของผู้เรียนรวมถึงลำดับของประสบการณ์ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ที่จะทำให้ผู้เรียนรู้จักแปรความคิดไปสู่การปฏิบัติได้ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง และมีชีวิตที่ดีอยู่ในสังคม ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยศรีปทุมมีกิจกรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาไปสู่สังคมภายนอกค่อนข้างมาก ทำให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาและเสริมบุคลิกภาพได้มากตามไปด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นที่ต้องการของหน่วยงานเอกชนในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจึงมีความเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านเจตคติ เช่น มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีมนุษยสัมพันธ์ และ ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางการปฏิบัติงานจึงมีความเหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ผลของการประเมินในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้ และประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะ ยังควรได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านบริบท จากการศึกษาพบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่เป็นความคิดเห็นในระดับมากที่ค่อนข้างต่ำ คือสูงจากระดับปานกลางไม่มาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรเสนอให้มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย และสังคมโลก ซึ่งปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมาก

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น จากการศึกษาพบว่า อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ก็พบว่า มีบางประเด็นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบัณฑิตมีความเห็นโดยรวมว่าอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงด้านที่มีความเหมาะสม ปานกลางทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ควรมีการปรับปรุงและส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถในการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมให้อาจารย์ได้มีโอกาสได้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยการเขียน บทความ ตำราหรืองานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้ความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่วนด้าน โครงสร้างของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ควรมีความเหมาะสมและทันสมัย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถออกไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับสูง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน ทางมหาวิทยาลัย ควรมีการปรับปรุง โดยคำนึงถึงความทันสมัยของวัสดุการศึกษา ตำราเรียน ให้สอดคล้องกับ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเพิ่มงบประมาณจัดซื้อวัสดุการศึกษาให้มีจำนวนเพียงพอ กับ จำนวนนักศึกษา และงบประมาณดูแลรักษาวัดวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน ให้ อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

1.3 ด้านกระบวนการ จากการศึกษาพบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความเห็นว่าด้านกระบวนการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีบางประเด็นมีความเหมาะสมมาก อย่างไรก็ตามผู้วิจัยขอเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและพัฒนาด้าน กระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาจบออกไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ด้านการวัดและประเมินผลให้มีมาตรฐานที่เป็นสากลและเหมาะสม และด้านการบริหาร หลักสูตรควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบมากขึ้น การจัดอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีความรู้ความสามารถให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษนับว่ามี บทบาทและมีความสำคัญด้านข่าวสารข้อมูลทั้งในวงการธุรกิจ และการศึกษาทั่วไป ดังนั้น อาจารย์ควรจะเน้นบทบาทที่สำคัญนี้ให้กับผู้เรียน สำหรับการวัดและประเมินผลมหาวิทยาลัย ควรฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีการวัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม

สามารถประเมินผลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ด้านการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยควรเพิ่มบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ และส่งเสริมให้ตระหนักถึงด้านบริการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากขึ้น

1.4 ด้านผลผลิต จากการศึกษาพบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้ และประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านเจตคติ และประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการทำงานอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มคุณลักษณะของบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเพิ่มชั่วโมงการฝึกงานให้มากขึ้นเพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์มากขึ้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้บัณฑิตมีคุณธรรมและมีคุณภาพ โดยเชิญวิทยากรที่มีชื่อเสียงในวงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจมาบรรยายถึงความคาดหวังในคุณสมบัติของศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ที่ตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศต้องการ และวิธีการหรือวิถีทางเพื่อให้มีคุณภาพดังกล่าว เพื่อให้บัณฑิตมีโอกาสเตรียมความพร้อมของตนเองก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาและออกไปประกอบอาชีพ

1.5 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ซึ่งมีความเห็นตรงกันว่า ควรลดภาระงานสอนของอาจารย์ลง ควรส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อหรือศึกษาดูงานเฉพาะทางระยะยาวในต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์มาก และควรมีการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรเพิ่มความเข้มของวิชาชีพด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ เพิ่มชั่วโมงฝึกงาน เพิ่มการฝึกทักษะในสาขาวิชาชีพ ตลอดจนจัดให้มีชมรมภาษาอังกฤษเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างจริงจัง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาวิชาเรียนให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ปัจจุบัน ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากขึ้น เพิ่มชั่วโมงการฝึกปฏิบัติ และฝึกทักษะในสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการออกไปประกอบอาชีพสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างสมบูรณ์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ควรประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับโครงสร้าง รายวิชา และเนื้อหาของรายวิชา ทุก ๆ 2 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิชาการทางด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

2.2 ควรศึกษาคุณลักษณะของศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตหรือนายจ้าง

2.3 ควรศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมให้อาจารย์มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.5 ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตในสาขาวิชาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ จรัสศรี. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เกี่ยวกับ
โปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 2527.

เกษกานดา สุภาพจน์. การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2529.

ปริญญาธิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2533. อัดสำเนา.

จิราภรณ์ อินทราไสย. การวิเคราะห์หน้าที่ภาษาและรูปแบบภาษาในจดหมายธุรกิจและ
โทรสารเกี่ยวกับการส่งสินค้าออกและการส่งสินค้าเข้า. ปริญญาธิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช. ประมวลบทความหลักสูตร : สารร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

จุฑามาศ สุคนธา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิภาพรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชา
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2538.

ชมพันธุ์ ฤกษ์ธร ณ อยู่ธยา. เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

โชติ เพชรชื่น. “การประเมินหลักสูตร,” ใน สารานุกรมศึกษาศาสตร์. หน้า 570-573.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

_____. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529.

เดือนใจ เกตุษา. การประเมินผลหลักสูตรปริญญาตรีวิชาเอกวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.

- ถนอมวงศ์ เชื้อธีรเสถียร. การศึกษาและการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับ ป.กศ. ชั้นสูง พ.ศ. 2519 ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- ทศนา ชนมณี. “การประเมินผลหลักสูตร,” ใน รวบรวมนบทความทางการประเมินโครงการ. หน้า 133-151. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- _____. “แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการประเมินหลักสูตร,” ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวทางการประเมินและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. หน้า 51-71. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.
- บังอร สว่างไธสง. การศึกษาความสอดคล้องระหว่างวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจที่สอนในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับความต้องการของวงการธุรกิจไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. “การประเมินหลักสูตร : แนวคิดและประสบการณ์,” ใน รวมนบทความการวิจัย การวัด และการประเมินผล. หน้า 212-217. นครปฐม : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- บุญส่ง นิลแก้ว. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปรินญาณินิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ปทีป เมธาคณวุฒิ. หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมินและพัฒนา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ปริญญา เกื้อทนน. “เทคโนโลยี : ทางเลือกที่จำเป็นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคโลกาภิวัตน์,” สุทธิปริทัศน์. 9(27) : 45-53 ; กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2538.
- เปรมวดี มัลลินส์. “เงินเดือนหนึ่งหมื่นบาทสำหรับงานเสิร์ฟอาหาร,” ภาษาปริทัศน์. 6(2) : 41-43 ; 2528.

พรประเสริฐ พันธุ์สวัสดิ์. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการ

ศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ไพศาล หวังพานิช. “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินโครงการ,” ใน เอกสารประกอบการ

อบรมเทคนิคการประเมินโครงการ. หน้า 1-10. สำนักทดสอบทางการศึกษาและ

จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. คู่มือการยื่นคำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.

กรุงเทพฯ : กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2530.

ลมูล รัตตากร และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องโครงการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง

หลักสูตรและการทำงานของบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์ที่จบปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน,

2528.

วราภรณ์ ไทมา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะ

ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2538.

วัลยาพร นาวิการ. “ข้อคิดบางประการในหลักสูตรภาษาอังกฤษธุรกิจ,” ภาษาปริทัศน์.

6(2) : 1-7; 2528.

วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

_____. การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นจัดพิมพ์, 2535.

_____. “การประเมินหลักสูตร,” เอกสารชุดวิชาประมวลสาระการประเมินหลักสูตร.

นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.

ศรีปทุม, มหาวิทยาลัย. คู่มือและหลักสูตร ปีการศึกษา 2532. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีปทุม, 2532.

ศุภวัฒน์ เอ็มโอช. การวิเคราะห์วิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตรการฝึกหัดครู พุทธศักราช

2524. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

สัจด์ อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาลัทธิสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชา

บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพเกี่ยวกับการ

ประเมินโครงการของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค และศูนย์การศึกษา

นอกโรงเรียนจังหวัด. ปริญญาโท กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

สมบูรณ์ ชิตพงศ์. “รูปแบบการประเมินหลักสูตร,” ใน เอกสารการประชุมเรื่องการประเมิน

และพัฒนาลัทธิสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี. หน้า 1-15. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

สมหญิง จันทุไทย. การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตวิชาเอกพลศึกษาของสภาการ

ฝึกหัดครู (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2524. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. การประเมินผลโครงการประชุม : หลักการและการประยุกต์ใช้.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ. การประเมินหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการ

ศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สละ แยมมีกลิ่น เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชา

ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2538.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพัฒนาคำถามและ

เอกสาร กรมการฝึกหัดครู, 2527.

ลีปนนท์ เกตุทัต และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องระบบอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ :

สำนักนายกรัฐมนตรี, 2522.

สุทัศน์ วิวัฒนประที. การประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัดคณะแพทยศาสตร์ ศิริราช
พยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตวิชาเอกสุขภาพ.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532. อัดสำเนา.

สุนีย์ ประสมปลื้ม. การประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี สาขาศิลป
ศาสตรบัณฑิตในวิทยาลัยครูภาคอีสาน. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. การวางแผนและการประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2525.

อมรวิรัช นาคทรพร. “จุดอับและความหวังหลักสูตรอุดมศึกษาไทย,” วิจัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. 1(11) : 106-119 ; มกราคม-มิถุนายน 2530.

อาภากร บุญสม. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาเลขานุการของ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

อุทัย ภิรมย์รื่น เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะ
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2538.

อุษา กาญจนสถิตย์. การสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจ.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.

อโนทัย ทิพนกน. การวิเคราะห์ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงานโรงแรมชั้น
หนึ่งในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York :
Harper & Row, 1971.

- Crozier, David. in an interview with Nipawan Putthasongkran, at Faculty of Liberal Arts, Sripatum University on August 10, 1995.
- Dyess, Jerry Sue. "Follow-up of San Jacinto College 1977-1981 Business Administration Graduates with Implications for Curriculum Revisions," Dissertation Abstracts International. 42 : 4702-A ; May, 1982.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : McGraw-Hill, 1981.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Co., Inc., 1973.
- Graham, Janet G. and Robert S. Beardsley. "English for Specific Purposes : Content, Language and Communication in a Pharmacy Course Model," IESOL Quarterly. 20(2) : 227-239 ; 1986.
- Hammond, R. "Context Evaluation of Instruction in Local School Districts," Education Technology. 1-17 ; January, 1969.
- Heilbuth, Donald Robert. "A Follow-up Study of Morningside College 1974-1984 Psychology Baccalaureate Degree Graduates from a Selection Institution for the Purpose of Program Evaluation," Dissertation Abstracts International. 47 : 128- A ; July, 1985.
- Hubbard, John R. and Robert A. Ristau. "A Survey of Bilingual Employment Opportunities in International Trade," Foreign Language Annals. 15(2) : 115-121; 1982.
- Hutchinson, Tom and Alan Waters. "How Communicative is ESP ?," ELT Journal. 38 (2) : 108-112 ; April, 1984.
- Kelley, Charles Leo. "A Five Year Follow-up Study of the Professional Education Program of the College of Education at the University of Arkansas for The Year 1979 Through 1980," Dissertation Abstracts International. 44 : 1706 - A ; December, 1983.

- Mackay, Arnold and Alan Mountford. English for Specific Purpose. London : Longman Group Ltd., 1978.
- Munby, John. Communication Syllabus Design. Cambridge : Cambridge University Press, 1978.
- Nagai, Joseph Robert. "An Evaluation of The Doctoral Program in Educational Administration at The University of Akron as Percieved by Its Graduates, 1969-1984," Dissertation Abstracts International. 47 : 1140 ; October, 1986.
- Neagley, Ross L. and N. Dean Evans. Handbook for Effective Curriculum Development. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1967.
- Pausell, Patricia R. "The Importance and Implementation of a Business Foreign Language Oversea Internship Program," Foreign Language Annals. 16(4) : 277-286 ; 1983.
- Pratt, David. Curriculum Design and Development. New York : Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1980.
- Provus, M. Discrepancy Evaluation for Educational Program Improvement and Assessment. Berkeley, California : McCutchan, 1971.
- Scriven, Michael. "The Methodology of Evaluation," in Perspective of Curriculum Evaluation. p. 39-83. Chicago : American Educational Research Association Monograph Series on Evaluation No 1, 1967.
- Schmitt, Edward H. "Foreign Language in the International Market : A Businessman's View," Studies in Language Learning. 3(2) : 97-103 ; 1981.
- Stake, R. E. "The Countenance of Educational Evaluation," Teachers College Record. 68 : 523-540 ; April, 1967.
- Stevens, Peter. Teaching English as an International Language : From Practice to Principle. Oxford : Pergamon Press, 1980.

Suthummaraksa, Suchada. An Evaluation of the Doctoral Program in Development Education at Srinakharinwirot University, Thailand. Doctor's Thesis. Illinois State University, 1986. Photo Copied.

Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Brace & World Inc., 1962.

Tyler, Ralph W. Perspectives of Curriculum Evaluation. AERA Monograph Series on Curriculum Evaluation, No.1, Chicago : Rand McNally, 1967.

Worthing, Blaine R. and James R. Sanders. Educational Evaluation : Theory and Practice. Washington, D.C. : Charles Jones Publishing Co., 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ถนนสุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด
2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ

ดิฉัน นางนิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม” ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เนื่องจาก ผลการประเมินของท่านมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านจะถือว่าเป็นความลับ และจะไม่กระทบกระเทือนต่อท่านและผู้ใดทั้งสิ้น ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

และ

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532

ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

(สำหรับอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการนำวิทยาการ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล
2. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเป็นอย่างดี เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและสร้างงานได้ด้วยตนเอง
3. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปสามารถศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศได้
4. เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อเข้ารับผิดชอบในการสร้างเสริมเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า
5. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ และจำนวนหน่วยกิต ดังต่อไปนี้

หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ไม่น้อยกว่า	32	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	7	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	7	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า	104	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาเอก	46	หน่วยกิต

- กลุ่มวิชาเอก	43	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาโท	15	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	9	หน่วยกิต
รวมทั้งหมด	145	หน่วยกิต

การฝึกปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง

หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป (ประกอบด้วย 4 กลุ่มวิชา จำนวน 32 หน่วยกิต)

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	(จำนวน 6 หน่วยกิต)
	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย - ปฏิบัติ)
สป. 144 คณิตศาสตร์ขั้นพื้นฐาน	3 (3 - 0)
สป. 141 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	3 (3 - 0)

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	(จำนวน 7 หน่วยกิต)
สป. 175 จิตวิทยาทั่วไป	3 (3 - 0)
สป. 176 พลศึกษา	1 (0 - 2)

และเลือกศึกษาอีก 3 หน่วยกิตในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	
สป. 173 หลักรัฐศาสตร์	3 (3 - 0)
สป. 177 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป	3 (3 - 0)

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	(จำนวน 7 หน่วยกิต)
สป. 180 การใช้ห้องสมุด	1 (1 - 0)
สป. 185 พื้นฐานอารยธรรม	3 (3 - 0)

และเลือกศึกษาอีก 3 หน่วยกิตในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย - ปฏิบัติ)	
ศป. 181 ปรัชญา	3	(3 - 0)
ศป. 182 ตรรกศาสตร์	3	(3 - 0)

กลุ่มวิชาภาษา	(จำนวน 12 หน่วยกิต)	
ศป. 111 การใช้ภาษาไทย 1	3	(3 - 0)
ศป. 112 การใช้ภาษาไทย 2	3	(3 - 0)
ศป. 121 ภาษาอังกฤษ 1	3	(2 - 2)
ศป. 122 ภาษาอังกฤษ 2	3	(2 - 2)

หมวดวิชาเฉพาะด้าน จำนวน 30 วิชา รวม 89 หน่วยกิต ประกอบด้วย

กลุ่มพื้นฐานวิชาเอก จำนวน 16 วิชา รวม 46 หน่วยกิต

	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย - ปฏิบัติ)	
บธ. 207 องค์การและการจัดการ	3	(3 - 0)
บธ. 210 หลักการตลาด	3	(3 - 0)
บธ. 211 ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	3	(2 - 2)
บธ. 214 กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจ 1	3	(3 - 0)
บร. 411 การจัดการสำนักงาน	3	(3 - 0)
ทร. 203 ศิลปะการติดต่อ	3	(3 - 0)
ทร. 205 ภาษาอังกฤษ 3	3	(2 - 2)
ทร. 206 ภาษาอังกฤษ 4	3	(2 - 2)
ลช. 201 ปฏิบัติการพิมพ์ดีด ภาษาไทย	3	(1 - 4)
ลช. 202 ปฏิบัติการพิมพ์ดีด ภาษาอังกฤษ	2	(0 - 4)

	จำนวนหน่วยกิต	(บรรยาย - ปฏิบัติ)
ลช. 204 หลักนิเทศศาสตร์ทั่วไป	3	(3 - 0)
อธ. 201 ทักษะการฟังและการพูด	3	(2 - 2)
อธ. 202 ทักษะการอ่าน	3	(3 - 0)
อธ. 203 หลักการแปลภาษา		
อังกฤษเป็นภาษาไทย	3	(3 - 0)
อธ. 204 การเขียนเบื้องต้น	3	(3 - 0)
อธ. 301 การพัฒนาบุคลากร	2	(2 - 0)
กลุ่มวิชาเอก จำนวน 15 วิชา รวม 43 หน่วยกิต		
ทร. 303 ภาษาอังกฤษธุรกิจ	3	(3 - 0)
ทร. 315 ภาษาอังกฤษ		
เพื่อการโรงแรม 1	3	(2 - 2)
ทร. 317 ภาษาอังกฤษ		
เพื่อการท่องเที่ยว 1	3	(2 - 2)
ทร. 402 การสื่อสาร		
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	3	(3 - 0)
ทร. 403 การสนทนา		
ภาษาอังกฤษ	3	(2 - 2)
อธ. 320 การฟังและการพูด 1	3	(2 - 2)
อธ. 321 ภาษาอังกฤษ		
เพื่อการสื่อสารมวลชน	3	(2 - 2)
อธ. 322 การจดบันทึกและ		
การสรุปความ	2	(1 - 2)
อธ. 323 การฟังและการพูด 2	3	(2 - 2)

จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย - ปฏิบัติ)

อธ. 421	การสื่อสารภาษาอังกฤษ		
	ทางโทรศัพท์	3	(2 - 2)
อธ. 422	การอ่านเอกสาร		
	ทางธุรกิจ	2	(2 - 0)
อธ. 423	ภาษาอังกฤษสำหรับ		
	ธุรกิจ	3	(3 - 0)
อธ. 424	การพูดภาษาอังกฤษ		
	ในที่สาธารณะ	3	(2 - 2)
อธ. 425	การแปลภาษาอังกฤษ		
	ธุรกิจ	3	(3 - 0)
อธ. 426	สัมมนาการใช้ภาษาอังกฤษ		
	ธุรกิจ	3	(3 - 0)

กลุ่มวิชาโท ให้เลือกเรียนจากวิชาเอกหรือกลุ่มวิชาชีพที่เปิดสอนในหลักสูตร

ปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุมเพียง 1 สาขา จำนวน 15

หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี ให้เลือกเรียนวิชาใดก็ได้จำนวน 3 วิชา รวม 9 หน่วยกิต

ที่เปิดสอนในหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามฉบับที่ 1

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532
ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

- คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรในด้านต่อไปนี้ คือ

1. บริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา
คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และ
สถานที่เรียน
3. กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและ
ประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ๐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

- อาจารย์
- นักศึกษา
- บัณฑิต

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อการประเมินความเหมาะสม ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขา
วิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านหลักสูตรที่แนบมากับแบบสอบถาม และพิจารณาข้อความที่ประเมินใน
แบบสอบถาม แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความเหมาะสมตามเกณฑ์ที่
กำหนดไว้ ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม ในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม ในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม ในระดับน้อยที่สุด

การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
① วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน.....					
② สามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้.....					
③ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมปัจจุบัน.....					
4. สามารถนำไปปฏิบัติในการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารธุรกิจ.....					
⑤ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน.....					
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ.....					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจเพื่อ การสร้างงานได้ด้วยตนเอง.....					
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษา ต่อในระดับสูงทั้งในประเทศหรือ ต่างประเทศได้.....					
9. เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อ เข้ารับผิดชอบในการสร้างเสริม เศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า.....					
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์ รักและศรัทธาในสาขา วิชา ^{ชั้น} ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพของตน.....					
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม.....					

โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
13.จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต.....					
14.การกำหนดให้เรียนหมวดวิชาพื้นฐาน ทั่วไปไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต.....					
15.การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต.....					
16.การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ 7 หน่วยกิต.....					
17.การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์ 7 หน่วยกิต.....					
18.การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต.....					
19.การกำหนดให้เรียนหมวดวิชา เฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 104 หน่วยกิต.....					
20.การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน วิชาเอก 46 หน่วยกิต.....					
21.การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาเอก 43 หน่วยกิต.....					

เนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
28.ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....					
29.ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ด้านทฤษฎี.....					
30.ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ด้านปฏิบัติ					
31.เนื้อหาวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน.....					
32.เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน.....					
33.เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมปัจจุบัน.....					
34.ความสมดุลของเนื้อหาวิชา ที่กำหนดให้เรียน.....					
35.เนื้อหาวิชาส่งเสริมและเน้นให้ผู้เรียน เกิดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารธุรกิจ.....					
36.เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารธุรกิจ.....					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
37.เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้.....					
38.เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับการนำไปประกอบอาชีพ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน.....					
39.เนื้อหาวิชาเหมาะสมสำหรับผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล.....					
40.เนื้อหาวิชาสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างงานได้ด้วยตนเอง.....					
41.เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้.....					
42.เนื้อหาวิชาตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อเข้ารับผิดชอบในการสร้างเสริมเศรษฐกิจ ของชาติให้เจริญรุดหน้า.....					
43.เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม.....					
44.เนื้อหาในแต่ละรายวิชามีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต.....					
45.ความเหมาะสมของระยะเวลาฝึกปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง.....					

คุณลักษณะของอาจารย์

คุณลักษณะของอาจารย์ มีความเหมาะสมในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
46.อาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี.....					
47.อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....					
48.อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านทฤษฎีให้ผู้เรียน.....					
49.อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านปฏิบัติให้ผู้เรียน.....					
50.อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริม ให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
51.อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริม ให้ผู้เรียนรู้จักนำเอาความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ.....					
52.อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ.....					

วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน

วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน มีความเหมาะสมในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
53.ความเหมาะสมของอุปกรณ์การเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
54.ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการสอน.....					
55.ความเหมาะสมของตำราเรียน.....					
56.จำนวนตำราเรียนด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในห้องสมุด.....					
57.ความเหมาะสมของสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
58.ความเหมาะสมของห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ.....					
59.ความเหมาะสมของการจัดให้บริการการใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ.....					
60.การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเสริมการเรียนการสอนเช่น เทป วีดีทัศน์					
61.ความเหมาะสมของห้องเรียน.....					
62.ขนาดของห้องเรียนกับจำนวนผู้เรียน.....					
63.ขนาดของห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษกับจำนวนผู้เรียน.....					

กระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
64.ความสอดคล้องของการจัดการเรียนการสอนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....					
65.ความสอดคล้องของการจัดรูปแบบประสบการณ์วิชาชีพกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....					
66.การดำเนินการจัดการเรียนการสอนครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....					
67.กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจในการปฏิบัติงานทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาครัฐบาล.....					
68.กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง.....					
69.กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้.....					
70.กระบวนการเรียนการสอนตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า.....					

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
75.การวัดและประเมินผลมีเกณฑ์ มาตรฐานชัดเจน.....					
76.การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....					
77.การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของรายวิชา.....					
78.การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา.....					
79.ความเหมาะสมของการวัดและ ประเมินผลทางด้านทฤษฎีของผู้เรียน.....					
80.ความเหมาะสมของการวัดและ ประเมินผลทางด้านปฏิบัติของผู้เรียน.....					
81.การวัดและประเมินผลวัดความ สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจในการปฏิบัติงานภาคธุรกิจ เอกชน.....					
82.การวัดและประเมินผลวัดความ สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจในการปฏิบัติงานภาครัฐบาล.....					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
83.การวัดและประเมินผลวัดความสามารถในการนำภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปใช้ในการสร้างงานได้ด้วยตนเอง.....					
84.การวัดและประเมินผลวัดความสามารถในการนำความรู้ด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ.....					
85.การวัดและประเมินผลสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุดหน้า.....					
86.การวัดและประเมินผลวัดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม.....					
87.การวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองก่อนเรียน.....					
88.การวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองหลังเรียน.....					
89.ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการสอนของอาจารย์.....					
90.การใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน.....					

การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
91.การวางแผนการบริหารหลักสูตร ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจอย่างมี ระบบ.....					
92.การจัดองค์กรในการบริหารหลักสูตร ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
93.การจัดงบประมาณในการบริหาร หลักสูตรภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
94.การจัดตารางการเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
95.การคัดเลือกนักศึกษา.....					
96.การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา.....					
97.การจัดอาจารย์ผู้สอน.....					
98.การจัดอาจารย์ที่ปรึกษา.....					
99.การจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ ให้แก่นักศึกษา.....					
100.การประสานงานกับสาขาวิชาอื่น.....					
101.การจัดสถานที่ฝึกงานให้นักศึกษา.....					
102.การจัดทำระบบข้อมูลของสาขาวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.....

.....

2.....

.....

3.....

.....

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.....

.....

2.....

.....

3.....

.....

3. เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.

.....

2.....

.....

3.....

.....

4. คุณลักษณะของอาจารย์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.....

.....

2.....

.....

3.....

.....

5. วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.....

.....

2.....

.....

3.....

.....

6. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.....
.....
2.....
.....
3.....
.....

7. การวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.....
.....
2.....
.....
3.....
.....

8. การบริหารหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1.....
.....
2.....
.....

3.....

.....

9. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ (ถ้ามี)

1.....

.....

2.....

.....

3.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในการให้ความร่วมมือของท่าน

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532
ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

(สำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามฉบับที่ 2

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532
ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
2. แบบสอบถามนี้เป็นการสอบถามประสิทธิภาพของบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
สื่อสารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของ
บัณฑิต และบัณฑิต แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินประสิทธิภาพของบัณฑิต

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะ
3. ด้านเจตคติ
4. ด้านการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับบัณฑิต

3. แบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถาม โดยกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับ ความเหมาะสม ตามเกณฑ์ที่กำหนด ต่อไปนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยกับข้อความ นั้นในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยกับข้อความ นั้นในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยกับข้อความ นั้นในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยกับข้อความ นั้นในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความมีความเหมาะสม หรือเห็นด้วยกับข้อความ นั้นในระดับน้อยที่สุด

ประสิทธิภาพของบัณฑิต

บัณฑิตมีประสิทธิภาพทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและการปฏิบัติงานในระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<u>ด้านความรู้</u>					
104.ความรู้ในการนำเอาวิทยาการด้าน ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจไปประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชน.....					
105.ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบ อาชีพและสร้างงานได้ด้วยตัวเอง.....					
106.ความรู้ในการที่จะศึกษาต่อในระดับ สูงทั้งในและต่างประเทศ.....					
107.ความรู้ทางด้านทฤษฎี.....					
108.ความรู้ทางด้านปฏิบัติ.....					
109.ความรู้ในการนำแนวความคิดและวิธี การใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน.....					
110.ความรู้เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน.....					
<u>ด้านทักษะ</u>					
111.ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจในการทำงาน ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน.....					
112.ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจเพื่อการประกอบอาชีพ และการสร้างงานด้วยตนเอง.....					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
113.ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจเพื่อการศึกษาต่อทั้งใน และต่างประเทศ.....					
114.ความชำนาญในการฟังภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ.....					
115.ความชำนาญในการพูดภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจ.....					
116.ความชำนาญในการอ่านภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
117.ความชำนาญในการเขียนภาษา อังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
<u>ด้านเจตคติ</u>					
118.มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน.....					
119.มีมนุษยสัมพันธ์.....					
120.มีระเบียบวินัย.....					
121.มีความซื่อสัตย์สุจริต.....					
122.มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ.....					
123.บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม.....					
124.สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่าง สันติสุข.....					
125.มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษ ธุรกิจในการประกอบอาชีพ.....					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการปฏิบัติงาน					
126.สามารถปฏิบัติงานด้านภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจได้ทั้งภาครัฐและเอกชน.....					
127.สามารถประยุกต์ความรู้ ทั้งภาค ทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านภาษาอังกฤษ สื่อสารธุรกิจมาใช้ในการปฏิบัติงาน.....					
128.สามารถนำแนวความคิดและวิธีการ ใหม่ ๆ ทางด้านภาษาอังกฤษสื่อสาร ธุรกิจมาใช้ในการปฏิบัติงาน.....					
129.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกี่ยวกับ การทำงานด้านภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ.....					
130.สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้.....					
131.สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ.....					
132.ตรงต่อเวลา.....					

ตอนที่ 2 **ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสาร**
ธุรกิจของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

1.....

.....

.....

.....

2.....

.....

.....

.....

3.....

.....

.....

.....

4.....

.....

.....

.....

5.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในการให้ความร่วมมือของท่าน

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. ชื่อ รศ.ดร.อุทัย ภิรมย์ธีร
 วุฒิการศึกษา M.A.(Education), M.A.(Linguistics), Ph.D.(Reading and Language Arts)
 ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

2. ชื่อ รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่
 วุฒิการศึกษา กศ.บ., M.A. Ed. D (Teacher Education)
 ตำแหน่ง คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3. ชื่อ ผศ.ดร.จันทร์เพ็ญ อันตระกูล
 วุฒิการศึกษา D.A.(Doctor of Arts in English)
 ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

4. ชื่อ ผศ.ดร.ทิพา เทพอักษรพงศ์
 วุฒิการศึกษา D.A.(Doctor of Arts in English)
 ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5. ชื่อ ดร.อารมย์ เขี่ยมน้อย
 วุฒิการศึกษา กศ.บ., M.S. in Ed., Ed.S., Ed.D.
 ตำแหน่ง อดีตผู้อำนวยการสำนักวิจัย
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

6. ชื่อ อาจารย์สละ แยมมีกลิ่น
วุฒิการศึกษา M.S.(Business Education)
ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและหัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ
สังกัด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางนิภาวรรณ พุทธสงกรานต์
เกิดวันที่	5 กันยายน 2498
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลค่ายจิระประวัติ จังหวัดนครสวรรค์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	84/24 ซอยพหลโยธิน 59 ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตบางเขน 61/4 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2516	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสตรีนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
พ.ศ. 2522	ศศ.บ.(การสอนภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2540	กศ.ม.(การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร